

bb.54. / tovább..... folyt. /a

a belviz ellen valamennyi igazgatóság területén első, vagy másodfoku belvizvédelmi készültségben védekeznek, de a kapos, a sárvíz és a sió mentén, szolnoktól délre, a hortobágy-berettyó jobb-parti területén, csongrád megye délkeleti részén, hajdu-bihar megye területén, kunszentmiklós és adony környékén, valamint budapest területén harmadfoku belvizvédelmi készültséget tartanak.

a honvédség alakulatai, a vízügyi szervek, a lakosság és a társadalmi szervek jelentős erővel védekeznek a zagyva, a tarna és a gerje-perje csatorna térségében, cegléd, hatvan, adony, kaposvár, pusztaszabolcs, devecser és még több település mélyebb területein házakat veszélyeztetett az elöntés, s ezért több kiürítésre is sor került. az áradások és a belvizi elöntések miatt mintegy 430 000 hold került víz alá, ebből 245 000 hold terület rét és legelő. a vízügyi igazgatóságok szivattyutelepei és hordozható szivattyúi másopercenként 162 köbméter vizet távolítanak el az elborított területekről. / mti/

--

-40-

Vége

KK

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm utca 6-7. Telefon: 180 490, 300 200
A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti b e l f ő l d i h i r e k

1963. március 14.

bb 1. zenekari est a mom művelődési házban

i lv/gg vm sr

1963. március 14.

a mom művelődési házban március 18-án zenekari estet rendeznek. vezényel komor vilmos, közreműködik a magyar állami hangverszenyekar és szücs lóránt. műsoron händel: d-moll concerto grosso, mozart: esz-dur zongoraverseny, k.449, dvorák: uj világ-szimfónia./mti/

- . -

bb 2. mary chase vigjátéka a vigszínházban

i sr/gg vm sr

1963. március 14.

a vigszínházban befejezéshez közeladnek mary chase barátom harvey című vigjátékának próbái. az amerikai írónőnek ez a leg-sikerültebb alkotása, amelyért az amerikai irodalmi kitüntetést, a pulitzer díjat kapta.

a vigjátékban bulla elma a nővér szerepét, páger antal. elwoodot, a szanatórium orvosát bilicsi tivadar, illetve latinovits zoltán, egy ápolónőt gordon zsuzsa, wilson, a beteg-ápolót pedig bárdi györgy prókay istvánnal felváltva játssza.

a diszleteket cselényi józsef, a jelmezeket láng rudolf tervezte. március 21-én mutatják be a barátom harvey-t várkonyi zoltán rendezésében./mti/

- . -

bb 4. pénteken tamásiban sorsolják a lottót

i kf/kf vm

1963. március 14.

a lotto 11.játékheti nyerőszámai március 15-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel tamásiban sorsolja a sportfogadási és lotto igazgatóság./mti/

- . -

- 1 -

bb 3. budapest - virágváros: 720 park 8 millió négyzetméteren - egymillió hétszáz ezer virágpalántának készítik az ágyásokat

i cs/tm vm ká

1963. március 14.

a langyos, tavaszi esők után serény munkába kezdtek mindennél a fővárosi kertészeti vállalat brigádjai. eltakarítják a nagy tél üledékét, készítik a talajt a virágpalánták alá. radó dezső, a vállalat igazgatója tájékoztatást adott a főváros parkjainak fejlődéséről és a soron következő munkákról. elmondotta, hogy az 1935 évi felmérések szerint budapesten 120 kisebb-nagyobb park volt, 3.5 millió négyzetméteren. a jelenlegi parkok száma 720, s a terület - 28 év alatt - 8 millió négyzetméterre növekedett. a minőségi fejlődést illetően a hazai és a külföldi szakemberek véleménye megegyezik abban, hogy budapest ma nemcsak igazi világváros, hanem egyúttal - virágváros is.

a következő hetek legsürgősebb tennivalója az előnevelt egynyári és kétnyári virágpalánták, továbbá a cserjék, fák, rózsatövek kiültetése, a parkok és a játszótérek rendbehozása. a tervek szerint legkésőbb április végén az egynyári virágokból - begónia, petunia, muskátli, canna, agerátum, stb. - kerekben egymillióöttszáz- ezret, a kétnyáriakból - árvácska, százszorszép, stb. ugyanakkor többtízezer cserjét, bokornövényt, fenyőt és örökzöldet, továbbá nyolcezer parkfát és sorfát telepítenek. ugyancsak az idei tavaszon ültetnek ki 79.600 rózsatövet, a terek, utak, szegélyezésére, illetve a parkok rózsalugasainak felújítására.

a játszótérek április 4-re mindenütt „üzemképes”, állapotban - a fővény-és gyöngykavics felgereblyézve, vagy felfrissítve, a homokozók kitakarítva és feltöltve - várják a gyerekeket. lengőhíntából 220-at, a billenő híntából 231-et, a forgóhíntából 24-et helyeznek ki a következő hetekben. a padok száma több mint 300-al növekszik a múlt nyári „állományhoz”, képest, 15 helyen, összesen 350 négyzetméter területű új homokozót építenek. hamarosan - de legkésőbb április 4-re - beindítják a főváros 11 szökőkútját is./mti/

- . -

- 2 -

7készsázeezet ültetnek ki budapest köztereire és a parkokba.

bb.5. többet számlázott, más neve alatt dolgozott - héthónapi szabadságvesztésre ítélték

i/bc/a sr

1963. március 14.

sajó elek budapesti lakos segédmunkásként dolgozott a kőműves szakmában. egy volt kőműves kisiparos névében pályázott a dagály utcai sütőipari tanműhely átalakításának munkájára. a megbízást meg is kapta. az első rész-számla benyújtása után azonban megállapították, hogy az illetőnek, akinek nevét használta a pályázatkor, nincs iparengedélye. ezt követően egy másik, iparigazolvánnyal rendelkező kőműves ismerőse neve alatt folytatta a munkát, s az ő bélyegzőjét használta. a név használatáért mindkét személynek 10-10 százalékot adott a jövedelemből. az elszámolásban el nem végzett munkákat is feltüntetett, s kisebb összegben mutatta ki azoknak az építési anyagoknak az ellenértékét, amelyeket a megbízó bocsátott rendelkezésére.

a központi kerületi bíróság héthónapi szabadságvesztésre ítélte és kártérítésre kötelezte./mti/

..-

bb.6. 2000 fajta disznővénymag a világ minden tájáról

vid/j/a cz

1963. március 14.

a holt-kőrös partján fekvő világhírű szarvasi arborétumban megkezdődött a korátavaszi munka: ápolják a fákat, disznővénymagokat, készítik a magágyat, a gödröket a tavaszi vetésre, illetve kiültetésre váró magvak és csemeték számára. a híres arborétum vezetői a világ minden táján kapcsolatot tartanak botanikus kertekkel. szinte naponta érkeznek a különleges disznővénymagok moszkvából, leningrádból, továbbá amerikai, német, angol, francia nagyvárosokból. ezekben a hetekben gondosan előkészített talajba 2000 fajta disznővénymagot vetnek el a szarvasi arborétum dolgozói./mti/

..-

- 3 -

bb 7. a medicina könyvkiadó ezévi tervéből

i sr/tm-lm sr

1963. március 14.

a medicina könyvkiadó feladata, hogy a jövő egészségügyi szakembereinek megfelelő szakirodalmat bocsásson rendelkezésére. a kiadó ezévi tervében szerepel az egyetemi és a középfokú tankönyvek, valamint az egészségügyi középkáder továbbképzés, továbbá az orvos és a gyógyszerészképzés igényeit kielégítő kiadványok megjelentetése. a mintegy 60 könyvet felölelő terv egyetemi tankönyveiből, tudományos munkáiból példaképpen megemlítjük: bálint; az élettan tankönyve, kesztyüs-sós: kórélettan, törő; az általános biológia tankönyve, tarján: fizika orvosok számára.

ujabb kötetekkel bővül a gyakorló orvosok könyvtára című sorozat. néhány cím a tervből: ungváry: elektrokardiográfia, petrányi-szodorai: collagen betegségek, oravec: orvosi elsősegélynyújtás, korányi: újabb gyógyszeres kezelési eljárások a belgyógyászatban.

az egészségügyi szakiskolák tankönyve című sorozat is gazdagodik. megjelent többek között balló-frank: gyógyszerstan gyermekápolónők számára, dobszai-ilosvay-sárkány: gyermekkori diétetika című kiadvány.

az egészségügyi ismeretterjesztő művek kiadására most már fokozottabb gondot fordít a kiadó. az 5-10 ezer példányban megjelent kiadványok hasznos feladatot töltenek be. a kötetek részben a medicina kiskönyvtára című sorozatban, részben sorozaton kívül adják ki./mti/

..-

b 11. bejárja a világot a savaria cipő

vid te vm szf

1963. március 14.

a szombathelyi cipőgyár termékei az utóbbi években nemcsak a hazai közönséget hódították meg. a szovjetunióban harkov, kijev, leningrád, moszkva, a krim és vlagyivosztkok dolgozói vásárolják a savaria cipőt. az ndk, lengyelország, csehszlovákia, anglia, svájc, az nszk, franciaország, belgium és finnország is állandó vevője a gyárnak. afrika országai közül ghanában, nigériában, ruandában, burundiban és libiában, legutóbb pedig a perzsa öbölben levő bahrein szigeteken talált piacra a szombathelyi cipő, dicsérve a gyár dolgozóinak munkáját, izlését.

a gyár rendszeresen figyelemmel kíséri a külföldi megrendelők igényeit. az európai vásárlók általában a keskeny, hajlékony, könnyű cipőket kedvelik. afrika a könnyű, olcsó, ragasztott, műanyagtalpu szandálokat kéri, finnországban a nehéz, páronként 60 dekán felüli ragasztott szandálokkal, bahreinben pedig béleletlen gyermek félcipővel szereztek piacot.

a szombathelyi cipőgyár az idén minden eddiginél több, mintegy 930.000 pár cipőt készít külföldnek./mti/

bb 8. magyar zeneművészek bemutatója a rádió második negyedévi műsortervében - stúdiófelvétel készül a rigolettóból, áprilisban „ajándékkosár”, című vegyesműsor

i vt/gg vm sr

1963. március 14.

a rádió zenei főosztályának második negyedévi tervében több magyar zenemű bemutatója kapott helyet. a szimfonikus zene kedvelői bizonyára érdeklődéssel várják sugár rezső koncertjét, amely a rádiózenekar tolmácsolásában hangzik el lehel györgy vezényletével. lendvai kamilló hegedüverseny-ét ugyancsak a rádiózenekar adja elő, a hegedüsőlőt kocsis albert játssza, vezényel erdélyi miklós. dávid gyula koncernto grosso-jának bemutatója során lukács pál brácsaművész működik közre, a rádiózenekart fejér györgy vezényli. soproni józsef második szimfóniáját szintén a rádiózenekar tolmácsolja, erdélyi miklós vezényletével.

a tavaszi műsor két további ujdonsága dávid gyula-mikszáth kálmán-benedek andrás: egy éj az aranybogárban című vidám zenés játéka, amelynek témája 1848-ra nyulik vissza. új stúdiófelvétel készül farkas ferenc-dékány andrás csinom palkójából

lamberto gardelli vezényletével készül verdi rigoletto című dalművének új stúdiófelvétele. a címszerepet radnai györgy, gildát lászló margit, a mantuai herceget ilosfalvy róbert énekli.

ugyancsak hangszalagra veszik mihály andrás harmadik szimfóniáját lehel györgy vezényletével, valamint offenbach orfeusz az alvilágban című operettjét romhányi józsef új fordításában, a zenekart bródy tamás dirigálja.

a verdi ciklus keretében hangzik el az olasz rádiótól kapott felvételről az aroldo című opera. áprilisban kerül sor britten noetürnök című művének magyarországi bemutatójára, amely az ifjúsági hangverseny-sorozat záróadása lesz. az éneksőlőt réti józsef, a magyar állami operaház magánéneke adja elő, a rádiózenekart lukács ervin vezényli. ugyancsak magyarországi bemutatóként hangzik el - lamberto gardelli vezényletével - pizetti három előjáték az oidipus királyból című zenekari műve.

az évi két adásra tervezett „ajándékkosár”, című vegyesműsorból az elsőt husvétkor sugározza a rádió./mti/

..-

.8.055 /cs

- 5 -

W

bb 9. kioltott fáklyák - tanulmány gyűjtemény a fehér terrornak áldozatul esett harminckét nevelőről

i vt/gg vm sr

1963. március 14.

Kioltott fáklyák címmel tanulmánygyűjtemény készült harminckét nevelőről, akik 1919-ben becsülettel kiálltak a proletárdiktatúra mellett, s emiatt áldozatul estek a fehér terroristizmi különítményeinek. négy éves szorgos kutatómunkával - a pedagógusok szakszervezetének segítségével - a munkásmozgalom két ismert veteránja, bihari mór és kelen jolán gyűjtötte össze az adatokat, s mint kortársak állítanak emléket a dicső elődök forradalmi helytállásának. a díszes kiállítású, számos fényképpel és rajzzal illusztrált, pedagógiai és emberi tanulságokban bővelkedő mintegy 240 oldalas tanulmány gyűjtemény is bizonyítja, hogy a magyar pedagógus társadalom legjobbjai a legnehezebb időkben is a haladás ügyét szolgálták./mti/

- . -

bb 10. csökkentették a tervező építészek adminisztrációs munkáját - tervenként tíz-tizenöt nap a megtakarítás - gépesítenek statikai számításokat

i sb/tr vm vg

1963. március 14.

az általános épülettervező vállalat vezetői új kezdeményezésekkel segítik a tervező építészek munkáját, mentesítik őket a mechanikus műszaki adminisztráció jelentős részétől. a tervezés legutolsó időszakában különösen sok időt, napokat rabolt el az építészeiktől a tervdokumentáció sokszorosításának ügyintézése, a több példányban lemásolt tervek összehajtogatása, rendezése, postázása, stb. ezért a vállalat most külön csoportot szervezett, amely átvette az építészeiktől a tervdokumentáció összeállításának adminisztrációs munkáit. a mérnököknek csak az eredeti rajzokat és kéziratokat kell elkészíteni, a többi munkát már ez a tervdokumentációs csoport intézi. az épületek megtervezésénél így átlagosan egy hétig tartó adminisztrációs feladattól kímélik meg az építészeket.

a mérnököknek sok idejét rabolta el korábban az új épületekhez szükséges anyagok összes mennyiségének kiszámítása, vagyis az anyagkivonatok összeállítása. most már a statisztikai gépi adatfeldolgozó vállalat végzi el ezt a munkát. az építésügyi minisztérium tervező intézetei közül elsőnek kezdték meg az épületek költségvetési számításainak gépesítését is.

/folyt.köv./

9.02 /cs

- 6 -

KA

/bb 10. csökkentették.....1.folyt./vm

az eddigi intézkedések segítségével tervdokumentációként átlagosan 10-15 napos műszaki adminisztrációtól mentik fel a mérnököket. a vállalat több mint 500 építmény részletes terveit készíti el évente, s így a megtakarítás az ötezer munkanapot is meghaladja. ezzel lehetővé vált, hogy a megtakarított időt most jobban megfontolt és gazdaságosabb műszaki megoldások, valamint újabb létesítmények megtervezésére fordítsák.

a magyar tudományos akadémia kibernetikai szakosztályának segítségével a műszaki feladatok megkönnyítésére is végeztek már kísérletet. elektronikus számítóberendezéssel gépesítették egy irodanéz vasbeton keretszerkezetének statikai számításait, így huszadrészére csökkentették ennek az elméleti munkának az idejét. az idén már tovább fejlesztik ezt a módszert és megkezdik más épületszerkezetek statikai számításainak gépesítését is./mti/

- . -

bb 12. továbbra is rejtély maradt a vénusz-rejtély

i tz/gk vm ki

1963. március 14.

a sky and telescope legújabb számában kerültek nyilvánosságra a vénusz rakéta jelentéseiből levont első következtetések. sajnos - amint ifj. bartha lajos, az uránia csillagvizsgáló munkatársa elmondotta - ezek az eredmények egyelőre nem sok kérdésre adták meg az egyértelmű választ.

talán az egyetlen konkrét eredmény eddig annak megállapítása, hogy testvérbolygónk tömege 81.485 százaléka a föld tömegének. ez viszont nem különösebb újság, mert már jóval régebben is csaknem pontosan erre az eredményre jutottak a csillagászok, amikor ezt az adatot a vénusznak az erosz kisbolygó pályájára gyakorolt hatásából számították ki.

de például a vénusz mágneses teréről ma sem igen tudunk többet, mint eddig. a műszerek nem találták nyomát, ennek ellenére elképzelhető, hogy mégis létezik. mégpedig, ha ugyanolyan „szerkezetű”, lenne, mint a földi mágneses tér, akkor erőssége az utóbbiénak mintegy 5-10 százaléka becsülhető, de ennél lényegesen erősebb is lehet, ha más a felépítése.

/folyt.köv./

9.10/Lm

- 7 -

KA

/bb 12. továbbra is.....1.folyt./vm

a kérdés azonban megoldatlan, pedig ha sikerült volna végleges választ kapni rá, abból már a bolygó belső szerkezetére is lehetne következtetni.

nem jutottunk előbbre a vénusz hőmérsékletének megismerésében sem. a műszerek a bolygó széndioxid-gázköréből érkező sugárzást mérték és azon helyenként plusz 430 fokos, helyenként viszont ennél lényegesen alacsonyabb hőmérsékletet észleltek. ezek az adatok azonban nem mondanak sokat. nem tudjuk például, hogy a légkör külső rétegéről, vagy a talajról származnak-e. márpedig ez igen nagy különbség. hiszen ha a föld hőmérsékletét például a marsról a hidrogén-sugárzáson keresztül próbálnák megállapítani, a plusz 15 celsius fokos átlaghőmérséklet helyett plusz 1500 fokot mérnének. és a mariner adataiból még átszámítással sem lehet következtetni, mert egyelőre tisztázatlan, hogyan viszonyulnak egymáshoz a széndioxid és a hidrogén sugárzása alapján mért hőmérsékletek.

a mariner-2 mérései tehát nem adtak megbízható támpontot a talaj hőmérsékletének megállapításához, de ugyanígy a vénusznap időtartamának kiszámításához sem. az utóbbira vonatkozólag elhangzott vélemények, amelyek szerint a tengelyforgás ideje megegyezik a nap körüli keringés tartamával, igen merész, de még nem eléggé megalapozott következtetésekre épültek.

igy ma sem tudjuk, van-e lehetőség a vénuszon a földihez hasonló életre. ha csak az adatok további feldolgozása nem jár az eddigieknél gazdagabb eredménnyel, tudomásul kell vennünk, hogy a mariner-2 műszerei sem tudták a vénusz titkait megfejteni.
/mti/

bb 16. szocialista szerződést kötött a nyiregyházi muzeum és a biri táncsics termelőszövetkezet

vid fm/tné vm fm

1963. március 14.

szocialista szerződést kötött a nyiregyházi jósa andrás muzeum és a biri táncsics termelőszövetkezet vezetősége. a megállapodás értelmében a muzeum tudományos munkatársai gyakran felkeresik a termelőszövetkezetet, összegyűjtik a gazdaságtörténeti, és néprajzi emlékeket, feldolgozzák a község, ezen belül a táncsics tsz történetét megalakulásától napjainkig. időnként előadásokat, filmvetítéseket is rendeznek.

/folyt.köv./

9.15/lm

- 8 -

162

/bb 16. szocialista.....1.folyt./vm

a közös gazdaság tagjai rendszeresen ellátogatnak majd a muzeumba. a tudományos kutatók hangszalagokon örökítik meg a tsz-tagok elbeszéléseit, visszaemlékezéseit, a népdalokat és meséket. az összegyűjtött és feldolgozott anyagot kiadványban jelentetik meg./mti/

- . -

bb 18. minden második őzsuta elvesztette gidáját a hosszú tél alatt a mecseki erdőben

vid j vm ká

1963. március 14.

a mecseki erdőben befejeződött a tavaszeleji vadszámlálás, amelynek során felmérték: milyen kárt okozott a vadállományban a rendkívül hosszú és zord tél? noha az első hó leesésétől fogva állandóan etették a vadakat, mégis számottevő a pusztulás, különösen az őzek között. a vadőrök ősszel még azt jelentették, hogy valamennyi őzsuta mellett látható gida, némelyiknél kettő-három is. most viszont majdnem minden második suta magányosan jár. csupán a mecseki erdőgazdaság rezervátumaiban 95 őzhullát szedtek fel az avarról, többségükben fiatal, gyenge állatokat. a szarvasok már jobban elviselték a megpróbáltatásokat, mindössze 18 elhullást jegyeztek fel a rezervátumok őrei. a vaddisznók pedig fel se vették a kemény hideget és a nagy havat. igaz, erősen lesóványodtak, de kevés pusztult el közülük.

bár a tavasz most már szilárdan megvetette lábát a mecsek vidékén, továbbra sem ürülnek ki az erdei etetők. erre azért is nagy szükség van, mert a szarvasok és az őzek most hullatják, illetve növesztik agancsukat, s ez a folyamat sok energiát emészt fel. a szokottnál bőségesebben adnak tehát nekik erőtakarományt, például zabot, kukoricát./mti/

- . -

bb 20. képes tanulmány békés megye műemlékeiről

vid fm/tné vm fm

1963. március 14.

békés megye műemlékeiről fényképes leírást készít dr. tábori györgy, a békéscsabai munkácsy mihály muzeum igazgatója. ismerteti az értékes építőművészeti emlékeket, köztük az ybl miklós által tervezett kastélyokat, továbbá a 18. században szeghalmon, gyulán szarvason és békéscsabán épült templomokat. a tanulmányt a megyei muzeumok évkönyvében teszik közzé./mti/

- . -

9.10 rj

- 9 -

162

bb 15. évente 80.000-90.000 tüdővizsgálat bács megyében

vid fm/tné vm fm

1963. március 14.

bács-kiskun megyében a hivatalos statisztika szerint a felszabadulás előtt egyetlen kórházi ágyat sem tudtak biztosítani a tüdőbetegek elkülönítésére, s évente mintegy 2000 ember halt meg tüdővészben. ebben a nagy mezőgazdasági körzetben ma már tíz jól felszerelt tüdőgondozó intézet működik. az utóbbi 2-3 esztendő szűrővizsgálatainak eredményeként a tbc miatti halálozások száma egytizedére csökkent. 1959 óta minden évben 80.000-90.000 embert vizsgált meg a megyei tüdőszűrő szolgálat. tavaly újabb két mozgó röntgenfelszereléssel, kiskunhalason röntgengéppel, a megye több más helyén pedig rétegfelvételek készítésére alkalmas berendezéssel gyarapodott a tüdőgyógyászat. kalocsán 300 ágyas tüdőbeteg-kórház épül. mindezek lehetővé teszik, hogy a jövőben az egész lakosságot kétévenként szűrővizsgálatnak vethessék alá.
/mti/

- . -

bb 32. budapesten is zajlik a duna - a rákos-patak 70, a szilas-patak 80 centimétert apadt, zuglóban és rákosszentmihályon az elöntött területekről már huzódik vissza a víz - harmadfoku belvizvédelmi készültség gyoma és szeghalom környékén

ö hbj-sb/j vm hk

1963. március 14.

a fővárosban csütörtök reggelre lényegesen enyhült a belvizveszély. a rákos-patak vízszintje 247 centiméterről csütörtök reggelre 180 centiméterre csökkent és sokhelyütt már visszahúzódott medrébe. az elöntött lakóterületek egy részéről már lassan visszahúzódik a víz, különösen ott, ahol a belviz elvezetésével a patak gátját ideiglenesen megnyithatták. ha gödöllő és pécél felől nem jeleznek újabb nagyobb árhullámot, a még víz alatt levő lakott területeken megkezdődhet a szivattyuzás, hogy az elöntött pincékből is kiemeljék a vizet. a tizennegyedik kerületi tanács hozzálátott az elöntött területeken vízben állt lakóházak állagának felméréséhez, s ahol szükséges, a lakásokat aláducolják. ugyanakkor az egészségügyi intézkedéseket is végrehajtják.

/folyt.köv./

9.18/Lm

- 10 -

W

/bb 32. budapesten...1.folyt./vm

a szilas-patak ugyancsak tovább apadt. szerdán reggel rákosszentmihályon, árpádföldön, cinkotán, sashalmon 600 ház volt vízben. a szilas-patak apadásával egyidejűleg a víz lassan visszahúzódott és szerdán este már csak 60 lakóépületet lepett el a víz, 10-20-40 centiméter magasságban. csütörtökön reggelre a vízben álló házak száma 35-re csökkent, s ezeknek környékéről is vezetik el a vizet elsősorban szivattyuzással. a szivattyuzás munkáját nenezíti, hogy az elöntött területekről 500 méterre kell nyomni a vizet, hogy az a szilaspatakba jusson. az ár három hidat „elvitte”, egyet megrongált, a roncsok kiemelésére megtörténtek az intézkedések.

a csütörtökre virradó éjjel budapesten is megkezdődött a zajlás a dunán. a meteorológiai intézet tájékoztatása szerint éjjel a talaj mentén fagyott, a levegő hőmérséklete azonban nem szállt a 0 fok alá. a talajmenti fagy valamelyest csökkentette a belvizveszélyt, lassította az olvadást. gyoma és szeghalom környékén azonban harmadfoku belvizvédelmi készültséget kellett elrendelni. az éjszakai órákban erőteljesen áradt a bodva és a ronyva patak, ezért edelényben, hidvégardón, szendrőn, szendrőládon és sátoraljaujhelyen lakóházakat kellett kiüríteni./mti/

- . -

bb 21. elkészült veszprém megye új gyógyszer-tári központja

vid fm/tné vm fm

1963. március 14.

veszprém megye gyógyszer-tári központja - amelynek évi forgalma 62 millió forint - eddig kilenc helyen szétszórtan működött. ez gyakran akadályozta az egészségügyi intézmények gyógyszer-ellátását, ezért a megyei tanács felépíttette az új központot. az épületbe már beköltöztek az egész megye ellátását szolgáló laboratórium, a gyógyszer-tárak munkáját ellenőrző szakfelügyelői analitikai laboratórium és az irodák dolgozói./mti/

- . -

9.20

- 11 -

W

bb.13. megkezdődött a termelőszövetkezeti zárszámadások első komplett gépi feldolgozása

i ie -cs ká

1963. március 14.

a földművelésügyi minisztérium statisztikai és számítástechnikai igazgatóságán megkezdtek a termelőszövetkezetek 1962 évi zárszámadási anyagának gépi feldolgozását. a mezőgazdaság legnagyobb szektorának mintegy nyolcmillió holdon folytatott közös gazdálkodására vonatkozó valamennyi fontos adatot most első ízben összesítik és csoportosítják teljes egészében gépi úton.

a termelőszövetkezetek zárszámadásukat az idén már olyan „kódolt”, nyomtatványokon készítették el, amelyek közvetlenül alapp bizonylatként használhatók a gépi feldolgozásnál. egy-egy termelőszövetkezet gazdasági helyzetét, egész évi termelési és pénzügyi tevékenységét 5500 adat jellemzi, így az ország 3700 szövetkezetében összesen több mint huszmillió adatot számítottak ki, ezek most 300.000 kártyába lyukasztva kerülnek a hollerith-gépekbe. a szovjet és angol gépek néhány hét alatt több mint 200 műveletet végeznek el a teljes adatsorral.

a gépi adatfeldolgozás többféle csoportosítása nyújt lehetőséget, s így a szakemberek, vezető szervek alaposabban tanulmányozhatják a termelőszövetkezeti gazdálkodás törvényszerűségeit, jelenségeinek összefüggéseit. a szövetkezetek eddig csak a gazdálkodási eredmény szerint csoportosították, az idén viszont már az üzemenyagság, a föld minősége, az állóeszköz-ellátottság, a termelési érték és a bruttó jövedelem szerint is, csoportonként 3-9 kategóriába. ezeknek a mutatóknak az alapján azután olyan viszonyszámokat alkotnak, amelyek pontos képet adnak az egyes ismérvek közötti összefüggésekről, így például számszerűen megállapítható majd, hogy a közös terület nagysága vagy az egy holdra jutó állóeszközök értéke hogyan befolyásolja a jövedelmezőséget.

a zárszámadási adatok gépi feldolgozása két lépcsőben történik. május első feléig elkészítik a legfontosabb számításonkat. így ezek már érdemben hasznosíthatók lesznek a jövő évi tervek, gazdasági intézkedések kidolgozásánál. a termelőszövetkezeti zárszámadások eddigi legátfogóbb és legsokoldalubb összesítése és csoportosítása az év derekára teljes egészében elkészül./mti/

- . -

9.45 rj

- 12 -

11/11

bb 17. tizenkét méter mély kut a gyári nagycsarnokban - négyemeletnyi beton alapzatra épül a klement gottwald gyár próbaterme - korszerű gépeket helyeznek üzembe az óriási transzformátorok és generátorok gyártására

i sl/tr vm

1963. március 14.

a klement gottwald villamossági gyárban a közeljövőben szinte valamennyi gyáregység áttér a fejlett technikára, korszerű villamosberendezések gyártását kezdik meg. külföldi licenc alapján még a második ötéves terv időszakában elkészítik a világ egyik legkorszerűbb háromezer lóerős szilícium egyenirányító villanymozdonyának mintapéldányait. napirendre tűzték az óriási transzformátorok, a legújabb típusú szinkronkompenzátorok, s nem utolsósorban a nagyteljesítményű turbógenerátorok gyártását is. a legújabb típusú 50 megawattos hidrogénhűtéses turbógenerátor jól állta ki a próbát, s most már mód van a hasonló elven működő 100 és a 150 megawattos turbógenerátorok kialakítására is. mindehhez korszerű gépeket helyeznek üzembe, s most már gyors ütemben befejezik az óriás-gépek szerelésére és próbáira alkalmas nagy csarnok évek óta húzódó, s többször félbeszakított építkezését.

tekintve, hogy az óriásgépek súlya több száz tonna, a szerelés- és próbatermek alapzatát rendkívüli elővigyázatossággal kell elkészíteni. nem kevesebb, mint 12 méter vastag, tehát mintegy négyemeletnyi magas beton alapzatra van szükség ahhoz, hogy a hatalmas turbógenerátorok és transzformátorok stabilan álljanak helyükön. éppen most van folyamatban a talaj rétegződésének vizsgálata, amelyhez a csarnok kellős közepén 12 méter mély kutat fúrtak. szerencsére agyagos réteg húzódik a csarnok alatt, amely megkönnyíti az alapozást. vízszivárgást csak a kut legmélyén, a 12. méternél tapasztaltak. annál inkább meglepte a munkásokat, hogy kútfúrás közben gáz tört elő a földből. természetesen nem gázmezőt fedeztek fel, hanem valamikor régen gáztartály volt ezen a helyen és a talajba szorult gázok szabadulnak most fel.

a nagycsarnokban egyébként júniusban kezdik meg a 100 és az 50 tonnás daruk szerelését. itt helyeznek üzembe egy különleges, 10 méter hosszú esztergapadot a turbógenerátorok forgórészeinek megmunkálására, továbbá egy 350 tonnás hidraulikus prést és a nagyméretű alkatrészek edzésére alkalmas kemencét.

a klement gottwald gyár építkezéseire eddig 158 millió forintot költöttek, idei beruházásuk meghaladja a 90 milliót. a beruházások, a következő években is folytatódnak, amelyeknek segítségével a gyár öt év alatt megkétszerezi termelését./mti/

9.50 rj

- 13 -

11/11

bb.14. budán készültek a legrégebbi középeurópai esztergályozott csonttárgyak-zsigmond-kori csontmégmunkáló műhely a budai várpalotában

1 ms/ hmé cs se

1963. március 14.

a budai várban az 50-es évek elején megkezdett ásatások számos érdekes lelettel gazdagították a magyar régészetet. többek között a nagyudvar egyik részén sok csonttárgyat és a megmunkálásból eredő hulladékot találtak. valamennyi tárgy szarvasagancsból készült, a tárgyak és a megmunkálás különböző szakaszaiból származó hulladékok arra engednek következtetni, hogy egy műhely maradványait találták meg.

G. sándor mária régész, az országos műemléki felügyelőség-tudományos munkatársa hosszabb kutató munkával tisztázta a tárgyak készítésének módját, valamint azt is, hogy kiknek számára és milyen céllal készültek. a tárgyak felületén található szerszámmarkok vizsgálataán kívül tanulmányozta a cserépfalun ma is élő népi esztergályos munkáját, a néprajzi párhuzamok és a falusi esztergályos-tól kapott felvilágosítások kétségtelenné tették, hogy az egykori műhelyben nagyjából ugyanazokat az eszközöket használták, amelyeket a ma még élő, ősi módra dolgozó falusi mester. a gönyörű gótikus díszítésű tárgyakat lábbal hajtott esztergán, vésővel készítették, a finom faragásokhoz pedig ugynevezett metszőbicskát használtak. ez a felszerelés megegyezik a középkori miniatűrökön látható esztergályos-műhelyek berendezésével. a munkafolyamat is majdnem teljesen azonos lehetett a mai falusi esztergályosokéval.

a budai várpalotában dolgozó esztergályosok kétféle csonttárgyat készítettek: furónyeleket, illetőleg vésőnyelek borító lemezeit. mindkét szerszámot asztalosok használják. g. sándor bária ebből arra következtet, hogy az egykori királyi palota átépítésén foglalkoztatott asztalosműhely esztergályos részlege készíthette ezeket a tárgyakat a műhely szerszámszükségletének kielégítésére. bizonyosra vehető, hogy ezek az esztergályosok készítették az azóta sajnos elpusztult butorok gótikus díszítését is.

a leletek közt talált zsigmond-korabeli aranypénz valószínűvé teszi azt a feltevést, hogy az asztalosműhelyben foglalkoztatott esztergályosok zsigmond király uralkodása alatt, az iv. század végén, a xv. század elején dolgoztak. ebből a korból esztergályozott csonttárgyakat eddig közép-európában sehol nem találtak. ez adja meg a lelet ipartörténeti érdekességét. arra vonatkozóan nincsenek adatok, hogy a budai műhely magas szakmai színvonalával akár a hazai, akár a külföldi iparra hatással lett volna. csak a múlt évben, a visegrádi ásatásokon találtak újabb hasonló esztergályozott és faragott csonttárgyakat, nyitott kérdés azonban még, hogy ez a lelet milyen módon hozható kapcsolatban a zsigmond-korabeli műhellyel./ mti/

9.50/Lm

-.-
-14-

bb. 22. három gimnázium épül a hajduságban

vid fm/tné vm fm

1963. március 14.

hajdu bihar megyében a jövő tanév kezdetéig huszonhárom általános iskolai tantermet építenek. püspökladányban a nyáron elkészül az új gimnázium, s még ebben az évben ugyancsak új gimnázium alapjainak lerakását kezdik meg hajduszentpéternyén és derecskén is./mti/

bb. 25. savariaba címzett levelet kézbesített a posta

vid fm/tné vm fm

1963. március 14.

rómából levél érkezett szombathelyre, az idegenforgalmi irodába. pisu maurizio római lakos érdeklődik benne szombathely nevezetességei iránt s tájékoztatást kér arról, miként látogathatna a városba. a levél külön érdekessége, hogy szombathely idestova 2000 évvel ezelőtti nevére - savaria-ba - címezték. a posta ennek ellenére pontosan kézbesítette a különös címzésű levelet, s az idegenforgalmi iroda is már megküldte rómába a választ./mti/

bb. 26. 16 tagú cigánygyűttes békésen

vid fm/tné vm fm

1963. március 14.

békésen antóni pál cigánybíró javaslatára tizenhattagú cigánygyűttes alakult. a járási művelődési házban rendezett cigánybálon léptek fel legelőször, amikor nyolcszázán tapsolták meg tánc-és énekszámukat.

a békési cigánygyűttes elhatározta, hogy műsorát bemutatja a környékbeli termelőszövetkezetekben is./mti/

bb. 19. sikeresen vészelte át a telet a méhállomány - az egész évre járó cukor 50 százalékát már most a méhészek rendelkezésére bocsátják

1 kz/vm ká

1963. március 14.

az országos méhészeti szövetkezeti központ tájékoztatása szerint bár a szokatlanul hosszú és kemény tél kétségtelenül megviselte a méh családokat, nincs különösebb ok a borulásra. /folyt.köv./

10.10. cs

- 15 -

1963. március 14. /mti/

az ország ellátása, az exportigények kielégítése szempontjából elsősorban fontos áru-méz termelők méh családjai általában mindegyik állománycsökkenés, a normálnál semmivel sem nagyobb veszteséggel vészelték át a telet. az olyan kevesebb tapasztalattal rendelkező méhészeknél, akik az előző évek gyakorlatából rövid és enyhe télre számítottak, s csak a számításnak megfelelően gondoskodtak a családok téli táplálékáról, az átlaghoz mérten nagyobb mérvű volt a téli elhullás. ennél lényegesen nagyobb gondot okoz az, hogy a hideg a megszokottnál hosszabb ideig - november 25-től egészen március 8-ig - tartotta fogságban a méheket, így nem tudták elvégezni az egyébként január végén, február elején esedékes ugynevezett tisztuló repülésüket. ezzel kedvező feltételek teremtetők a különböző méhbetegek kifejlődéséhez. az országos méhészeti szövetségi központ elegendő hatékony gyógyszerrel tud a méhészek rendelkezésére bocsátani. a szakemberek tanácsolják a méhészeknek, hogy ne várjanak a betegség az országos állategészségügyi intézetbe küldött minta útján történő, lényegesen hosszadalmas megállapítására, hanem amint a hőmérséklet riz fok fölé emelkedik, tehát a méheknek megvan a lehetőségük a rendszeres kirepülésre, azonnal kezdjék meg a gyógyszer adagolását. a családok megerősítésének a feltételeit igyekszik javítani a szövetségi központ azzal az intézkedésével is, mely szerint az egész évre járó méhetető cukor 50 százalékát már most a méhészek rendelkezésére bocsátja. amennyiben a méhészek jól ki tudják használni a vízparti fűzések és a gyümölcsfák virágzását, akkor megerősögt családokat vihetnek át a fagyújtási idejébe, és így semmi akadálya se lehet annak, hogy a belföldi piacok zavartalan ellátása mellett a múlt évinél mintegy 7 százalékkal magasabb exportkötelezettségnek is hiánytalanul eleget tegyünk. további biztató hír méhészeink számára, hogy a szövetségi gazdaságok termelésének korszerűsödése, a vetésszerkezet változása a méhlegelők területének növekedésével jár. a vöröshere vetésterülete például olyan nagy mértékben növekszik, hogy csak az 150.000 méh családnak biztosít kitűnő legelőt. a mézlegelőnek minősülő növények területnövekedése együttesen mintegy félmillió méh családnak ad gyűjtési lehetőséget. /mti/

10.25/Lm

-16-

bb.23. az idén tető alá kerül a kilencemeletes pécsi új egyetem
vid te cs ki 1963.március 14.

pécs rohamosan fejlődő nyugati negyedében épül a város egyik büszkesége, az új egyetem. a 160 méter hosszú, hatalmas klinikai tömb máris túlnötte a környék házait. a három szárnyból álló épület kilencemeletes lesz. két szárnya, az ugynevezett „hotel-épület”, ahol a kórtermek lesznek, meg a tavasszal, a harmadik rész pedig az őszre, tető alá kerül. a kőműveseken kívül most már egyre nagyobb számban szállják meg az épületet a szerelők is. here kerül az automatikusan működő olajtűzelésű kazán, dolgoznak a burkolómunkások. rendeltetésétől függően különféle mozaikkal, csempekkel rakják ki a helyiségek padlózatát, falait, megkezdik a szellőzőberendezések szerelését, amelyek a nagy melegben is kellemes hőmérsékletet biztosítanak. idei terv a klinikai főépületet és a gazdasági tömböt összekötő 76 méter hosszú, földalatti ikeralagut megépítése is. ennek egyik részében szállítják majd az ételeket és a tiszta ruhát, másik folyosóján pedig a szennyesrunát, a használt edényeket. az építkezésen csaknem negyedmillió pyrogránit lapocskát használnak fel a homlokzati falak burkolásához.

az építkezés a baranya megyei építőipari vállalat egyik legkorszerűbben felszerelt munkahelye. a betont, habarcsot, távvezetéken szállítják a központi gyártótelepről, a különféle nehéz anyagokat pedig hatalmas daruk emelik helyükre.

az új egyetemi városrészt 1967 ben, a pécsi egyetem alapításának 600. évfordulóján, avatják fel. / mti /

bb.24. száz új családi ház, 4 millió forint értékű takarékbetét-könyv - jómódu faluvá fejlődött Ujkigyós, a viharsarok egyik legszegényebb községe

vid j cs ká

1963.március 14.

ujkigyós termelőszövetkezeti község lakosságának elődei 200 évvel ezelőtt dohánytermesztő munkásokként telepítette birtokára wencckheim gróf. az urasági munkások szorgalma, rendkívüli munkaszeretete fiuról-fiura szállt, s most az aranykalászs tsz-ben dolgozó dedunokák, úkunokák megyszerte a legdolgosabb emberek hírében állnak. ők szállítanak hazai és külföldi piacra legkorábban friss zöldséget, első a vetésben, a kapálásban, betakarításban. kitartó szorgalmuk eredménye: három év alatt hallatlanul sokat erősödött a szövetkezet.
/ folyt .köv/

10.50/Lm

- 17 -

bb 24. száz új család1. folyt./cs

új gazdasági épületek egész sora hirdeti gyarapodásukat, a közös vagyonuk értéke megközelíti a 30 millió forintot. de meglátszik a jó kereset a faoságon is: 3 év alatt 100 új, kétszobás, fürdőszobás családi házat építettek, másik százat tataroztak, bővítettek. rengeteg az új butor, a motorkerékpár, emellett az aranykalásztz tagjai 4 millió forint takarékbetéttel rendelkeznek. sokat változott egyébként az egész falu, új iskola, orvosi lakás, rendelő, napköziotthonos bölcsőde, óvoda épült, új betonjárdák nálózzák be a falut, most épül másfélmillió forintos költséggel a községi strand, a viharsarok egyik legszegényebb községéből jómodu faluvá fejlődött újkigyós. / mti /

bb.27. debrecenben őrzik az első magyar „ csillagismertetőt „

vid /fm/tné cs fm

1963.március 14.

az ősi debreceni református kollégiumnak nemcsak felbecsülhetetlen értékű, több mint 400.000 kötetes könyvtára van, hanem nagy gonddal őrzött levéltári anyaga is. ebben találták meg az első magyar „ csillagismertetőt „ , amelyet a főiskola halgatóinak jegyzetként diktált le a debreceni kollégium fiatalon elhunyt nagynevű tudós professzora, maróthi györgy. az 1744-ben két részletben diktált anyag latinnyelvű szövegét őrzik a levéltár. a „ csillagismertető „-t és magyar fordítását közzétették az „acta geographica debrecina „ legutóbbi számában. / mti /

10.55 cs

- 18 -

bb. 30. tanyajáró békés megyei színjátszók

vid / fm/ tné cs fm

1963.március 14.

a békés megyei tanács művelődésügyi osztálya április közepétől május végéig falusi színjátszó napokat rendez. a megye minégy hatvan - főleg kulturális otthonban működő - színjátszó-csoportja műsorával ellátogat a viharsarok olyan helységeibe, ahol részben a kis színpad , részben a közlekedési nehézségek miatt a békés megyei jókai színház és az országos rendezőiroda nem tud előadást rendezni. a falusi színjátszók elsősorban mai témájú darabokat mutatnak be. / mti /

bb. 31. már hat szénbányászati trösztnél alkalmazzák a tatabányaiak ötletes csilléfogó készülékét

vid te cs ki

10ye március 14.

a szénbányák külszíni és földalatti szállítópályáinak lejtős részein gyakran előfordul, hogy „ elszánek „ a csillék, mert az eddig alkalmazott csilléfogó készülékek nem elég üzembiztosak, nem mindig állítják meg az elszabadult csilléket. a lejtőkön rohanó csillék viszont kárt tesznek a berendezésekben és balesetet is okozhatnak. ezért jelentős az az ötletes csilléfogó készülék, amelyet petrovics józsef, a tatabányai szénbányászati tröszt szállítási üzemének főmérnöke szerkesztett. az új berendezést a két sín közé építik - a pálya hosszának megfelelően harminc-negyven méterenként - s ha a csille bármilyen üzemzavar miatt rohanni kezd a lejtőn, a készülék azonnal működésbe lép. a rohanó csille első tengelyének ütésére a vezérlőkilincs felcsapja a szerkezet fedelét. ekkor kilendül a csilléfogókar és megfogja a csille hátsó tengelyét, egy elektromos kapcsolókészülék pedig jelzést ad a gépkezelőnek arról, hogy megállított egy rohanó csillét.

az ötletes csilléfogó készüléket a tatabányai bányagépgyártó vállalatnál már sorozatban gyártják. eddig kétszázhuszat készítették, s ezek hat szénbányászati trösztnél alkalmazzák. mind a hat helyen elismeréssel nyilatkoztak az új készülékről. / mti /

11.00 cs

- 19 -

bb. 28. szerződés a gyár vezetői és fiataljai között

vid. 99 cs ki

1963. március 14.

a nagykanizsai dunántúli kőolajipari gépgyár kisz bizottsága a gyár fiataljai nevében szocialista szerződést kötött a gyár vezetőivel. a fiatalok védművényt vállaltak a vegyipari üzemek részére készülő gyártmányok, valamint a kőolajkutató berendezések gyártása és javítása felett. a terv szerint hét árbócszerű, ötven méter magas furótorony készül 1963-ban nagykanizsán, a gyár fiataljai azonban vállalták, hogy terven felül is elkészítenek egyet. az idén a furógyártó üzemben már háromezerhatszáz görgősfuró készül s ennek nagyrészt is fiatal szakmunkások készítik. a gyár fiatal tervezői részt vállaltak a z északi gázvezeték tervezéséből is.

a fiatalok vállalatával egyidejűleg a gyárban széleskörű, egész évre szóló munkaverseny bontakozott ki, amelynek várható gazdasági eredménye a becslés szerint megközelíti az egymillió forintot. / mti /

..

bb. 29. egymillió naposcsibét vizsgálnak meg a japán szexáló szakemberek

vid j cs ká

1963. március 14.

a bábolnai állami gazdaság az ötéves terv végére az ország legnagyobb baromfitermelő gazdasága lesz. a csibenevelésben már tavaly döntő fordulatot értek el: import alapanyaggal áttértek gyorsan hízó, 8-9 hét alatt 1,30-1,40 kilóra gyarapodó csibék tartására. az idén a tojástermelést helyezik új alapokra: csak nagy tojáshozamu tyukokat tartanak. ezek évente 240 tojást adnak. a kanadából származó shaverfajtából az idén 600.000 csibét keltenek ki. ezeknek azonban csak körülbelül a fele jérce, a többi kakas, s a kakasokat nem érdemes felnevelni. a csibékről viszont csak negyhetes korukban derül ki, hogy milyen ivarral. ezért a földművelésügyi minisztérium szerződést kötött japán szakemberekkel, akik mesterei az ugynevezett szexálásnak, s akik a kikelés utáni negyedik órában csaknem 100 százalékos pontossággal megállapítják a csibe ivarát.

a japán szakemberek bábolnán kívül a sátorhelybolyi és az alagi állami gazdaságban is tevékenykednek. a három gazdaságban az idén összesen egymillió naposcsibét vizsgálnak meg.

/mti/

..

10.30 cs

- 20 -

W

bb 33. szobig jégmentes a duna felső szakasza - harmadfoku árvízvédelmi készütséget rendeltek el a sajó és a marcal mentén

i sb/hné vm vg

1963. március 14.

az országos vízügyi főigazgatóság tájékoztatása szerint csütörtökön délelőtt a szeles hideg és a helyenként fagypontra alá süllyedő hőmérséklet lassította az olvadást. szerda délután nem hullott jelentősebb csapadék az országban. a duna és a tiszta vízállása lassan emelkedik, de még közepes, illetve alacsony. szobig a felső duna-szakasz jégmentes, lejjebb erősen zajlik. a dunaföldvár alatt keletkezett jégtorlódást a víz tovább mozgatja, csusztatja lefelé. az alónya apatintól kezdve jégmentes. a jugoszláv vízügyi szervek folyosót robbantanak az apatini torlaszba, s megszakítások nélkül dolgoznak a robbantó alakulatok.

az emelkedő vízállás tördeli a jeget a tiszán is s így a jég kisebb megszakításokkal zajlik. a sajón és a marcalon áradás keletkezett, s ezért a vízügyi igazgatóság harmadfoku árvízvédelmi készütséget rendelt el a folyók egyes szakaszain. a megfeszített erővel folytatott védekezés ellenére a marcal kiáradt a balparton, a cuhai bakonyér torkolata felett. az áttört víz egyelőre nem veszélyeztetett lakott területeket. a marcal torkolatánál jégtorlasz képződött, s egy robbantó osztag szovjet helikopter segítségével megkezdte az akadály eltávolítását.

a kisebb folyók és patakok áradása miatt további részleges kiürítésre és mentésre került sor. az elöntött terület jelenleg 300.000 hold rét-és legelőre, valamint 200.000 hold szántóra terjed ki. a honvédség, a lakosság és a vízügyi szervek szervezeten folytatják a védekezést és a kárelhárítást a veszélyeztetett helyeken. /mti/

..

bb 34. 17 vagon olasz narancs és citrom érkezett

i n. j/ j vm ká

1963. március 14.

a nagyvásártelepre és a hámán kató téri piacra csütörtökön 25 vagon és 39 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így osztottak meg: 17 vagon olasz narancs és citrom, 4 vagon tojás, 1 vagon szárazbab, 2 vagon alma és 1 vagon zeller. az állami élelmiszerboltok a narancsot különként 21-25, a mandarint 25, a citromot 16-19, az import földimogyorót 28, a marónt 14 forintért hozták forgalomba. /mti/

..

12.35

- 21 -

W

bb 36. magyar camping felszerelések kiállítása genfben

i sz/gg vm vg

1963. március 14.

csütörtökön nyílt meg genfben a nemzetközi autó-és campingszaloni ideai kiállítása, amelyen hét magyar külkereskedelmi vállalat is bemutatja áruit. a magyar camping-kiállítást ötletesen, igen látványosan rendezték meg a természethez hasonló környezetben.

genfnek ezen a nagy látogatottságnak örvendő kiállításán a chemolimpe a jólismert palma camping cikkeket, gumimatracokat, a nikex sporthajói és horgászcsónakot, a hungarotex sátrakat, a transelektro kis eszpresszó gépet, az elektroimpex hőpalackot és tranzistoros rádiót, a modex sportruhákat, az artex camping butorokat állított ki./mti/

bb 37. időjárásjelentés

gg vm

1963. március 14.

a meteorológiai intézet jelenté március 14-én, csütörtökön 13 órakor:

a szél mérséklődik

kelet-európa fölött hatalmas ciklon, skandinávia fölött anticiklon helyezkedik el. a két légköri képződmény közötti területen, valamint közép-európa és főként ukrajna térségében jelentős lehülés következett be. nyugat-európában ezzel szemben élénk délnyugati széllel és esővel ismét felmelegedés indult meg, amely fokozatosan kelet felé terjeszkedik.

hazánkban tegnap felhőátvonulások voltak, az ország területének mintegy harmadrészen hullott jelentéktelen mennyiségű csapadék. a csapadék általában závorszerű volt, egyes helyeken hó alakjában hullott, siklóson, szegeden és mezőhegyesen zivatar is kísérte. a szél fokozatosan erősödött és estére többhelyen viharos erejűvé vált. a hőmérséklet napközben 9-13 fokra emelkedett, ma hajnalra 0-plusz 3 fokra hűlt le a levegő, a talaj mentén sokhelyen fagyott. a dunántúlon továbbra is találhatók hófoltok, a magasabb hegyeken pedig nagyszűrűségű és vastag hóréteg fekszik.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 7.5 fok volt, 3.1 fokkal magasabb mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, alig változik.

várható időjárás péntek estig: a szél fokozatosan gyengül, később délnyugatra fordul. felhőátvonulások. a mai nap folyamán szórvaosan futóesők, keleten futó havazások. mérsékelt éjszakai fagy.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0-minusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 7-10 fok között. a duna vízállása budapestnél csütörtökön délelőtt 11 órakor 365 centiméter. /mti/

14.55

- 22 -

bb. 35. ausztriában és olaszországban vendégszerpelnek a szegedi nemzeti színház művészei

vid / fm / tné cs fm

1963. március 14.

a tavaszi hónapokban a szegedi nemzeti színház több operanékesével külföldön vendégszerpel. csütörtökön szabó miklós és harmath éva utazott el ausztriába. pécsben több hangversenyen lépnek fel. a hónap közepén szalma ferenc olaszországi meghívásnak tesz eleget. iván margit és vadas kiss lászló a bécsi közönség előtt április első napjaiban mutatkozik be./mti/

bb 38. ötödször rendezik meg a fásítási hónapot

i so/gg vm ká

1963. március 14.

ez év tavaszán már ötödször rendezik meg a fásítási hónapot. az időjárás ugyan késlelteti a faültetések megkezdését, de több helyen szedik a csemetéket és a homoktalajokon, a dombosabb területeken már földbe is kerültek az első kis fák.

dr. saló emil, az országos erdészeti főigazgatóság helyettes vezetője elmondta, hogy az ország-fásításban tavaly is szép eredmények születtek. annak ellenére, hogy a korán beköszöntött tél az őszi fásításokat megzavarta, az erdőgazdaságok területein kívül 11.862 hektáron telepítettek ligeteket, erdősávokat, fasorokat. hatvanöt és félmillió lombos és fenyő-csemetét, valamint több mint másfélmillió suhángot tettek földbe. csaknem nyolcezer hektáron nyárfát ültettek. az elmúlt év eredményeit értékelve külön ki kell emelni a termelőségvetkezetek munkáját; az ország-fásítás 47 százalékát ugyanis a közös gazdaságok vállalták magukra. a területük táblásítása után a mezőgazdasági célokra nem alkalmas területeket gyors ütemben erdősítik, s jelentős mértékben előrehaladtak a talajvédő erdősávok kialakításában és a legelőfásításban is.

ebben az évben a tavalyinál is nagyobb méretű fásítást terveznek. több mint tizenötezer hektár lesz az új telepítés, s ebből 8.800 hektárra nyárfa kerül. a korábbi fásítások pótlásánál mintegy hatezer hektárra elegendő csemetét használnak fel.

ebben az esztendőben fásítók a tervek szerint hatvenmillió csemetét és kétmillió suhángot ültetnek el. az idén márciusban és áprilisban minden megyében ankétot tartanak a további feladatok meghatározására, s ez alkalommal megjutalmazták a fásításban legjobbjait, s ez alkalommal megjutalmazták a fásításban legjobbjait, s ez alkalommal megjutalmazták a fásításban legjobbjait. /mti/

14.00/LM

- 23 -

bb.39. jól bírta az „erőpróbát”, a rakacai tó gátja - négy nap alatt tízmillió köbméter víz folyt át a mesterséges taven

vid te/cs ki

1963.március 14.

az ország legnagyobb hegyvidéki mesterséges víztárolójának, a rakacai tó gátjának az idei tavasz jelentette az első komoly erőpróbát. a rakaca patak a tóba 240 negyzetkilométernyi vízgyűjtő területéről szállítja a vizet. a hét elején az esőzéssel együtt megkezdődött hóolvadás során nagymennyiségű víz került a tóba és csütörtök hajnalra a tóban lévő víz magassága 927 centiméterre emelkedett. ekkor már másodpercenként mintegy 70-80 köbméter vizet engedtek át a taven. a vizet a bódva patakon vezették el. hajnalban az enyhébb fagy „megfogta”, a vízgyűjtő területén az olvadást, s csütörtök délre a tó vízszintje csaknem fél métert apadt.

a hatalmas terhelést a gát jól bírta, ugyancsak kifogástalanul működtek a biztonsági berendezések: a zsilipek, a szifonok és a surrantó is. a számítások szerint a négy nap alatt mintegy tízmillió köbméter vizet engedtek keresztül a rakacai taven, a tóban tárolt víz mennyisége pedig jelenleg mintegy hatmillió köbméterre tehető. ezt a vizet fokozatosan leengedik, mert a vízgyűjtő területéről a további olvadás során újabb 6-8 millió köbméter vizet várnak. a tavat kezelő sajómenti vízművek műszaki vezetői mindenelő-készületet megtettek, hogy ezt a vízmennyiséget is „fogadni”, tudják. a gát építéskor ezen a vidéken gyűjtött adatok szerint utoljára 1913-ban vonult le ilyen nagy tömegű víz a rakaca patakon.
/ mti /

bb.40. megindult a hajójárat mohács és mohács-sziget között

vid te cs ki

1963.március 14.

mohácsnál a jég vastagsága 10-20 centiméterre csökkent. a jégtakaró az eső és az olvadás hatására lyukacsossá, kásássá vált. a meggyengült jégen a mohácsnál készenlétben álló jégtörő-hajók mohács város és mohács-sziget között csütörtökön utat nyitottak és ezt követően megindult az utasforgalmat lebonyolító hajójárat. / mti /

14.25 cs

- 24 -

bb 41. kiosztották az 1963. évi kossuth-díjakat

t bc/gk vm sr

1963. március 14.

csütörtökön az országház kupolacsarnokában ünnepélyesen átadták az 1963.évi kossuth-díjakat.

az ünnepség elnökségében helyet foglalt dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke; kádár jános, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, az mszmp központi bizottságának első titkára, kállai gyula, a minisztartanács elnökhelyettese, szirmai istván, az mszmp központi bizottságának titkára, az mszmp politikai bizottságának tagjai, ajtai miklós, az országos tervhivatal elnöke, ilku pál művelődésügyi miniszter, az mszmp politikai bizottságának póttagjai, dr.doleschall frigyos egészségügyi miniszter, losonczy pál földművelésügyi miniszter, nagy józsefné könnyűipari miniszter, dr. trautmann rezső építésügyi miniszter, kiss károly, az elnöki tanács titkára, dr.rusznyák istván, a magyar tudományos akadémia elnöke. résztvett az ünnepségen a politikai, a gazdasági és a kulturális élet sok más vezető személyisége. a kossuth-díjjal korábban kitüntetett személyek közül is többen megjelentek.

az ünnepségen dobi istván, az elnöki tanács elnöke beszédet mondott:

- népköztársaságunk elnöki tanácsa és a forradalmi munkás-paraszt kormány nevében szeretettel és nagyrabecsüléssel köszöntöm önöket abból az alkalomból, hogy kiemelkedő termelési eredményeikkel, magasszintű tudományos munkásságukkal, illetve alkotó művészi tevékenységükkel elnyerték az ezévi kossuth-díjakat.

- köszöntöm a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának és a forradalmi munkás-paraszt kormánynak megjelent tagjait, minden kedves vendégünket.

- hazánknak a felszabadulás utáni gyökeres átalakulása, társadalmi, gazdasági életünk gyors fejlődése bizonyítja, hogy népünk történelmében a nemzet felemelkedését, a társadalmi haladást szolgáló termelőmunka, alkotó tudományos tevékenység és a szellemi élet kibontakozása soha nem állt olyan távlatok előtt, mint korunkban, a megvalósuló szocializmus világában. egyben a mi épülő, új társadalmi rendünk az, amely eddig soha nem tapasztalt megbecsülést, tisztelgetést és elismerést ad a nép igaz szolgálatának. ennek a társadalmi elismerésnek és a nép nálájának jelképe a kossuth-díj. új kossuth-dijasaink személyében népünk kiemelkedő tehetségeit köszönti, akik a maguk hivatásának felelősségét mélyen átérzve, munkájukkal különösen sokat és értékeset adnak hozzá mindannyiunk közös céljának megvalósulásához: hazánk, népünk további felemelkedéséhez, gazdagodásához.
/folyt.köv./

14.55 cs

- 25 -

/bb 41. kiosztották.....1.folyt./vm

- a szocializmus alapjainak lerakása után, a most előttünk álló, országépítő feladatok még odaadóbb, tartalmasabb, magasabb szintű munkát kívánnak mindannyunktól. második ötéves tervünk és távolabbi céljaink megvalósításán együtt dolgozik munkásosztályunk, termelőszövetkezeti parasztságunk és értelmiségünk, örömmel vállalva ki-ki a maga, fontos feladatát. a közelmúltban lezajlott választások eredményei, a párt és a kormány politikájára, a hazafias népfront jelöltjeire leadott szavazatok is azt bizonyítják, hogy népünk ismeri és vállalja, magáénak érzi ezeket a célokat.

- a szocialista Magyarország teljes felépítésének jegyében kialakul és egyre erősödik a szocialista nemzeti egység, amelyben helye, fontos szerepe és hivatása van minden dolgozni tudó és akaró embernek. államunk az élet minden területén messzemenő segítséget nyújt mindazoknak, akik értékes munkájukat, tehetségüket az ország gazdasági és kulturális felvirágoztatásának nemes szolgálatába állítják, a gazdasági termelőmunka általános közmegebecsülése, a tudományok fejlesztésének országos programja, a művészi alkotómunka szabadsága, népi rendszerünk demokratizmusát és az emberi alkotás határtalan további lehetőségeit mutatja.

- ezt bizonyítják az ezévi kossuth-díjak is, amelyeknek tulajdonosai között ott találhatjuk az ipari és a mezőgazdasági termelőmunka kiemelkedő képviselőit, a tudományok és művészetek legjobb művelőit. kossuth-díjak mindenekelőtt az önkéntes fáradságos és eredményes tevékenységének, népünk igaz ügye, önzetlen szolgálatának legmagasabb szintű elismerésai. de nemcsak az önkéntes tudományos, gazdasági és kulturális eredményeinek szólnak ezek a kitüntetések, hanem egyben jelképezik azt a társadalmi megbecsülést is, amelyben népünk az alkotó munkát, a dolgozó embereket mindenkor részesíti.

- engedjék meg, hogy e gondolatok jegyében tolmácsoljam önöknek népköztársaságunk elnöki tanácsa és a forradalmi munkás-paraszt kormány köszönetét és elismerését kiemelkedő munkásságukért, s jövőbeni alkotó munkájukhoz jó egészséget és sok sikert kívánjak, - mondotta befejezésül dobi istván, majd átnyújtotta a kitüntetések.

a forradalmi munkás-paraszt kormány határozatát dr.gál tivadár, a kormány titkárságának vezetője ismertette.

/folyt.köv./

x x x

15.00 cs

- 26 -

RE

/bb 41. kiosztották....2.folyt./vm

a kormány a tudományok, találmányok, újítások, a termelő munka módszerének alapvető tökéletesítése terén elért eredményeiért

a kossuth-díj első fokozatával tünteti ki

dr.molnár erik kossuth-díjas akademikust, egyetemi tanárt, a magyar tudományos akadémia történettudományi intézete igazgatóját

az elmúlt másfél évtizedben a társadalom-és történelemtudomány terén kifejtett munkásságáért.

korbuly jánost, a ganz-márag gyártásvezető főmérnökét és rhorer emilt, a vörös csillag traktorgyár főkonstruktőrét

a négykerék meghajtású, világszínvonalat elérő traktortípusok kialakításáért.

/ a díj egyenlő arányban megosztva./

a kossuth-díj második fokozatával tünteti ki

dr.jeney endrét, az orvostudományok doktorát, a debreceni orvostudományi egyetem közegészségtani intézete egyetemi tanárát

a közegészségügy terén kifejtett munkásságáért.

dr.balogh jánost, a biológiai tudományok doktorát, az ötvös loránd tudományegyetem állatrendszertani intézete keretében működő mta talajzoológiai kutatócsoport tudományos osztályvezetőjét

a talajban élő állati szervezetek kutatásában elért eredményeiért.

dr.szendy károlyt, a műszaki tudományok doktorát, az erdmi tervező iroda főszakértőjét

villamosenergia hálózatok nemzetközi kooperációs rendszerének kialakításáért és az országos energiarendszer erőműveivel és állomásaisaival kapcsolatos tudományos feladatok megoldásáért.

pusztay ferencet, a magyar optikai művek vezető tervezőjét

a geodéziai műszerek kifejlesztése terén kifejtett munkásságáért, különösen a pörgettyüs teodolit megszerkesztéséért.

/folyt.köv./

- 27 -

MO

/bb 41. kiosztották.....3.folyt./vm

dr.szendrői jenőt, az ipari és mezőgazdasági tervező vállalat főmérnökét

ipari építészettünk nemzetközileg is elismert eredményeinek elérésében, továbbá a többcélu ipari épületek korszerű építésszerelését szolgáló szerkezeti méretegységesítés és tipizálás terén kifejtett irányító munkásságáért.

dr. wix györgyöt, az orvostudományok kandidátusát, a gyógyszeripari kutató intézet tudományos főmunkatársát

egyes hormonok mikrobiológiai átalakítása terén kifejtett kutató tevékenységéért, ezen hormonok és rokonvegyületeik nagyüzemi gyártástechnológiájának kidolgozásáért.

a kossuth-díj harmadik fokozatával tünteti ki

dr.császár ákost, a matematikai tudományok doktorát, az eötvös loránd tudományegyetem természettudományi kar tanszékvezető egyetemi tanárát

a matematika fejlődésében nagy szerepet játszó topológia tudományában elért eredményeiért.

dr.radó sándort, a földrajzi tudományok doktorát, a marx károly közgazdaságtudományi egyetemi tanárát, az állami földmérési és térképészeti hivatal osztályvezetőjét

a magyar polgári földrajzi térképészet megszervezésében és tudományos színvonalának emelésében elért eredményeiért.

dr.gagyi pálffy andrást, a műszaki tudományok kandidátusát, a nehézipari minisztérium érc-és ásványbányászati főosztálya helyettes vezetőjét

az érc-és ásványelőkészítés műszaki fejlesztéséért, valamint az ólomcinkércék dusicitási eljárásának kidolgozásáért.

garai 5. józsefet, a pécsi szénbányászati tröszt szabócs bányaiüzemvájárát

termelési teljesítményeiért, a fiatalok neveléséért és a bányamentő szolgálatban kifejtett áldozatos munkájáért.
/folyt.köv./

15.12 cs

- 28 -

Mre

/bb 41. kiosztották.....4.folyt./vm

rubik ernő repülőmérnököt, a közlekedés-és postaiügyi minisztérium légügyi főigazgatósága műszaki osztálya helyettes vezetőjét

a sportrepülőgépek tervezésében és megalkotásában elért kutatási és gyakorlati eredményeiért.

dr.vágó györgyöt, a kémiai tudományok kandidátusát, a bőr-, cipő-és szőrmeipari kutató intézet tudományos osztályvezetőjét

a műcserezőanyagok szerkezetének vizsgálatában, valamint a műcserezőanyagok, bőr-és textilipari segédanyagok kísérleti előállításában és nagyüzemi gyártásuk megvalósításában elért tudományos eredményeiért.

náray zsoltot, a központi fizikai kutató intézet tudományos igazgatóhelyettesét

a hazai magfizikai méréstechnika fejlesztésében, valamint a hazai magfizikai műszeripar kialakításában végzett munkásságáért.

dr.mika józsefet, a kémiai tudományok doktorát, nyugalmazott egyetemi tanárt

a hazai mikroanalitika megteremtésében elért eredményeiért, különös tekintettel „die methoden der mikromassanalyse„ című könyvére.

kiss istvánt, a kémiai tudományok kandidátusát, a központi fizikai kutató intézet főosztályvezetőjét

a mesterséges rádióaktív izotópok előállítására irányuló kutatásaiért, valamint az izotop termelésének gyakorlati megvalósításában elért eredményeiért.

dr.mészáros istvánt, az állatorvostudományok kandidátusát, a földművelésügyi minisztérium állattenyésztési és állategészségügyi főigazgatósága főelőadóját

a szaporodásbiológia terén végzett tudományos munkásságáért, különösen az állattenyésztésben a mesterséges megtermékenyítés bevezetéséért és széleskörű alkalmazásáért.

/folyt.köv./

15.18 cs

- 29 -

Mre

/bb 41. kiosztották.....5. folyt./vm

szabó jánost, a sátorhely-bolyi állami gazdaság főagronómusát

a gazdaság átlagon felüli terméshozamának növeléséért, új termelési módszerek és eljárások bevezetéséért, valamint ezek országos elterjesztése érdekében végzett munkásságáért.

vaszil lászlót, a szentlőrinc-kertészeti „új világ,” termelészövetség elnökét

a szentlőrinc-kertészeti „új világ,” és a kóka „kossuth,” termelészövetség fejlesztése és megerősítése érdekében kifejtett politikai, szervező és gazdasági tevékenységéért, valamint „az erősebb segíti a gyengét,” mozgalom kezdeményezése terén végzett uttörő munkásságáért.

Lázár barnabást, a törökszentmiklósi hunyadi uti általános iskola igazgatóját

a szocialista munkaiskola kialakítása érdekében végzett irányító munkájáért, a termelészövetségi parasztság körében kifejtett népművelő tevékenységéért.

szentgyörgyvári lajost, a szentlőrinci /baranya megye/ mezőgazdasági technikum tanárát

a korszerű nagyüzemi mezőgazdasági termelés követelményeit kielégítő középfokú gyakorlati oktatás módszertanának kidolgozásáért és gyakorlati alkalmazásáért, valamint négy évtizedes pedagógiai tevékenységéért,

11.

a kormány a művészet és az irodalom terén kifejtett munkásságáért

a kossuth-díj második fokozatával tünteti ki

Langyel józsef író

egész életművéért, különösen az „igézó,” című novelláskötetéért.

Illés endre író

kritikusi, szépírói és műfordítói tevékenységéért.

Dr. benedek marcellt, az irodalom tudományok doktorát, nyugalmazott egyetemi tanárt

az irodalom népszerűsítése érdekében kifejtett sok évtizedes munkásságáért és műfordításáért.
/folyt.köv./

15.26 cs

- 30 -

me

/bb 41. kiosztották.....6. folyt./vm

gorka géza keramikust, a magyar népköztársaság érdemes művészt több mint négy évtizedes művészi keramikus munkásságáért.

lukács margitot, a nemzeti színház tagját, a magyar népköztársaság érdemes művészt

színészi munkájában elért művészi eredményeiért.

jámbor lászlót, a magyar állami operaház magánénekesét, a magyar népköztársaság érdemes művészt

az opera és oratórium éneklésben elért művészi eredményeiért.

komor vilmost, a magyar állami operaház karnagyát, a magyar népköztársaság érdemes művészt

több mint három évtizedes karmesteri tevékenységéért és a magyar zenei kultúra külföldi népszerűsítése terén végzett munkásságáért.

kovács dénes hegedűművészt, a zeneművészeti főiskola tanárát

a klasszikus és modern hegedűművek előadása terén elért hazai és külföldi eredményeiért.

a kossuth-díj harmadik fokozatával tünteti ki

reich károly grafikust

grafikusi, különösen könyvillusztrátori munkásságáért.

kassai ilonát, az állami déryné színház művésznőjét

az állami déryné színház együttesében végzett több mint 10 éves áldozatos művészi munkájáért.

x x x

a kitüntetettek nevében dr. molnár erik mondott köszönetet. hangsúlyozta, hogy a kitüntetésben részesültek az elmélet és a gyakorlat, a tudomány és a művészet különféle területein dolgoznak.

/folyt.köv./
15.45

31
- ■ -

me

/bb 41. kiosztották.....7.folyt./vm

- tevékenységünket, ha ezt a sokféleséget nézzük - folytatta - nem lehet tartalom és érték szempontjából közös nevezőre hozni, de valamennyiünk munkájának közös a célja: arra törekszünk, hogy hozzájáruljunk a szocialista Magyarország építéséhez, a kossuth-díj adományozásában elsősorban ennek az elismerését látjuk. ez számunkra kitüntetésünk legfőbb értéke is.

- amikor a kitüntetést a pártnak és a kormánynak megköszönjük, tudjuk, hogy ez az elismerés arra kötelez, hogy a jövőben még jobb, még eredményesebb munkát végezzünk, a jó munka feltevéleit szocialista rendszerünk biztosítja és rajtunk múlik, hogy éljünk a lehetőségekkel. valamennyiünk nevében mondhatom, hogy a kitüntetést nemcsak a most elhangzott szavakkal, hanem jövőbeni munkánkkal is meg akarjuk köszönni.

az ünnepség után a párt-és az állami vezetők hosszasan, szívélyesen elbeszélgettek az új kossuth-díjasokkal./mti/

- . -

bb 42. méltatták az iskolákban 1848 jelentőségét

i vt/hmé vm sr

1963. március 14.

oktatási intézményeinkben csütörtökön országsszerte megemlékeztek az 1848-as szabadságharc évfordulójáról, a korabeli eseményekről. angyalöldön, a kilián györgy utcai általános fiúiskolában az ötödik/a osztály uttörő raja a szabadságharcral kapcsolatban számos emléket - köztük fényképeket, korabeli újságcikkeket, feljegyzéseket - gyűjtött, s mindezekből kiállítást rendezett, amelyet ezen a napon nyitottak meg. az őr gyűjtőmunkája jutalmaként osztályfőnöki órán felvette a petőfi sándor nevet.

a középiskolákban is osztályfőnöki órákon méltatták a történelmi évforduló jelentőségét. a diákok versekből, énekszámokból összeállított műsorban adóztak az 1848-as márciusi események hőseinek.

megemlékeztek az 1848-as szabadságharcról a felsőfoku oktatási intézményekben is./mti/

- . -

15,45/m

- 32 -

Meg

bb 44. közlekedési balesetek

i bc/tm/m/sr

1963. március 14.

a belgrád rakpart és az irányi utca találkozásánál jagyugy sándor 46 éves segédmunkás ittas állapotban, figyelemetlenül ment át az uttesten. az fc 41-11 rendszámú tehergépkocsi elütötte a vigyázatlan gyalogjártót, aki könnyebb sérüléssel kórházba került.

a 21. kerületi kalamár józsef utca 101 számú ház előtt a közlekedési előírásokat megszegve haladt kerékpárján merkovits istván 22 éves csőszereelő. az ya 40-25 rendszámú tehergépkocsi elütötte a kerékpárost, aki könnyebben megsérült.

a nagy lajos király utja és az erzsébet királyné utja kereszteződésénél az ac 67-68 rendszámú személygépkocsi - vezetőjének, liptai kálmánnak a hibájából - a gyalogátkelőhelyen elütötte linke mihályné 78 éves budapesti lakost, aki könnyebben megsérült. /mti/

- . -

bb 45. megnyitott az „1848-1849 emlékei„ című kiállítás

i lv/tr/m/sr

1963. március 14.

a magyar nemzeti muzeumban csütörtökön megnyitott az „1848-1849 emlékei„ című kiállítás. /mti/

- . -

bb 43. 117 permetezőbrigád a háztáji gyümölcsösök védelmére

vid/j/m/ká

1963. március 14.

kecskeméten csütörtökön növényvédelmi ankétot rendezett a bács-kiskun megyei tanács végrehajtó bizottságának mezőgazdasági osztálya. a tanácskozáson több mint 500 termelőszövetkezeti vezető, növényvédelmi előadó vitatta meg a háztáji, valamint a nagyüzemi szőlők- és gyümölcsösök növényvédelmével kapcsolatos teendőket. a munka megszervezéséről nagy bálint, a földművelésügyi minisztérium növényvédelmi szolgálatának igazgatója tartott előadást. /folyt.köv./

15,20/m 16.38

- 33 -

Meg

/bb 41. kiosztották.....7.folyt./vm

- tevékenységünket, ha ezt a sokféleséget nézzük - folytatta - nem lehet tartalom és érték szempontjából közös nevezőre hozni, de valamennyiünk munkájának közös a célja: arra törekszünk, hogy hozzájáruljunk a szocialista Magyarország építéséhez. a kossuth-díj adományozásában elsősorban ennek az elismerését látjuk. ez számunkra kitüntetésünk legfőbb értéke is.

- amikor a kitüntetést a pártnak és a kormánynak megköszönjük, tudjuk, hogy ez az elismerés arra kötelez, hogy a jövőben még jobb, még eredményesebb munkát végezzünk, a jó munka feltételeit szocialista rendszerünk biztosítja és rajtunk múlik, hogy éljünk a lehetőségekkel. valamennyiünk nevében mondhatom, hogy a kitüntetést nemcsak a most elhangzott szavakkal, hanem jövőbeni munkánkkal is meg akarjuk köszönni.

az ünnepség után a párt-és az állami vezetők hosszasan, szívélyesen elbeszélgettek az új kossuth-díjasokkal./mti/

- . -

bb 42. méltatták az iskolákban 1848 jelentőségét

i vt/hné vm sr

1963. március 14.

oktatási intézményeinkben csütörtökön országsszerte megemlékeztek az 1848-as szabadságharc évfordulójáról, a korabeli eseményekről. angyalföldön, a kilián györgy utcai általános fiúiskolában az ötödik/a osztály uttörő raja a szabadságharcra kapcsolatban számos emléket - köztük fényképeket, korabeli újságcikkeket, feljegyzéseket - gyűjtött, s mindezekből kiállítást rendezett, amelyet ezen a napon nyitottak meg. az örs gyűjtőmunkája jutalmaként osztályfőnöki órán felvette a petőfi sándor nevet.

a középiskolákban is osztályfőnöki órákon méltatták a történelmi évforduló jelentőségét. a diákok versekből, énekszámokból összeállított műsorban adóztak az 1848-as márciusi események hőseinek.

megemlékeztek az 1848-as szabadságharcról a felsőfoku oktatási intézményekben is./mti/

- . -

15,45/m

- 32 -

Mg

bb 44. közlekedési balesetek

i bc/tm/m/sr

1963. március 14.

a belgrád rakpart és az irányi utca találkozásánál jagyugy sándor 46 éves segéd munkás ittas állapotban, figyelemetlenül ment át az uttesten. az fc 41-11 rendszámú tehergépkocsi elütötte a vigyázatlan gyalogjártót, aki könnyebb sérüléssel kórházba került.

a 21. kerületi kalamár józsef utca 101 számú ház előtt a közlekedési előírásokat megszegve haladt kerékpárján merkovits istván 22 éves csőszerező. az ya 40-25 rendszámú tehergépkocsi elütötte a kerékpárost, aki könnyebben megsérült.

a nagy lajos király utja és az erzsébet királyné utja kereszteződésénél az ac 67-68 rendszámú személygépkocsi - vezetőjének, liptai kálmánnak a hibájából - a gyalogátkelőhelyen elütötte linke mihályné 78 éves budapesti lakost, aki könnyebben megsérült. /mti/

- . -

bb 45. megnyílt az „1848-1849 emlékei”, című kiállítás

i lv/tr/m/sr

1963. március 14.

a magyar nemzeti múzeumban csütörtökön megnyílt az „1848-1849 emlékei”, című kiállítás. /mti/

- . -

bb 43. 117 permetezőbrigád a háztáji gyümölcsösök védelmére

vid/j/m/ká

1963. március 14.

kecskeméten csütörtökön növényvédelmi ankétot rendezett a bács-kiskun megyei tanács végrehajtó bizottságának mezőgazdasági osztálya. a tanácskozáson több mint 500 termelőszövetkezeti vezető, növényvédelmi előadó vitatta meg a háztáji, valamint a nagyüzemi szőlők- és gyümölcsösök növényvédelmével kapcsolatos teendőket. a munka megszervezéséről nagy bálint, a földművelésügyi minisztérium növényvédelmi szolgálatának igazgatója tartott előadást. /folyt.köv./

15,20/m 16.38

- 33 -

Mg

bb 43. /117 permetezőbrigád ... 1. folyt./ m

a tanácskozás vitájából kitűnt, hogy a kiskunság vidéki gyümölcsösökben már elkezdődtek a rügyfakadás előtti permetezések. a háztáji kertek permetezésére 117 permetezőbrigádot szerveztek. az eddiginél több jelzőállomást állítanak fel, amelyek időben riasztanak az egyes állati, illetve növényi kártevők megjelenése esetén. vegyszerekkel is jól felkészültek. a tavalyinál 30 százalékkal több, összesen 130 millió forint értékű védekezőanyag áll a termelők rendelkezésére. /mti/

...-

bb 46. átvágták az apatini torlaszt -rekord-vizállás a velencei tóban - csökkent a belvizveszély komárom megyében - átszakadt a marcal balparti töltése

ö sb-vid/tr/m/vg

1963. március 14.

a duna magyar szakaszán, főleg dunaföldvár fölött nagyon változó vizállás alakult ki a mozgó jégmezők és a zajlás miatt. budapestnél egy nap alatt egy méterrel emelkedett a víz, ercsinél viszont 73 centiméterrel apadt, lejjebb pedig ismét árad, és meg-megcsuszik a jégtakaró. a jugoszláviából kapott jelentések szerint apatinnál sikerült a robbantásokkal átvágni és folyosót nyitni a mintegy ötmillió köbméter jégből összefagyott torlaszon. a kétfelé vágott torlaszhoz így jobban hozzáfér a víz és tovább gyengítheti. a nagy jégtömeg alsó szakaszának egy részét már elvitte a víz, de a jugoszláv árvédelmi szervek folytatják a robbantásokat. a tiszta legnagyobb része zajlik és lassan emelkedik a vizállás. sok vizet hoz a bodrog, a sajtó, de a megáradt zagyva, tarna és hernád felső szakaszán már apadás kezdődött. az olvadástól megduzzadt velencei tóban rekord-vizállás alakult ki, amely 8 centiméterrel haladta meg a korábbi maximumot. a balatonban nincs sok víz, mert a télen a síóba engedték a felesleget, apasztották a tavat.

a dunántúli árvédelmi szervek és a lakosság fokozott erővel védekeznek a megáradt marcal mentén. mersevát és marcaltó községben több házból kiköltöztették és biztonságos helyre vitték a lakókat. a 821-es országút hidját megrongálta a víz. a világtól elzárt marcaltó község lakóinak szovjet alakulatok kétélű járművel szállítják az élelmet. koroncó felett csütörtökön átszakadt a marcal balparti töltése. mintegy ezer holdnyi szántóterületet öntött el és rábaszentmihályt fenyegette az áradás. /folyt.köv./

16.50/a

- 34 -

MO

bb 46. /átvágták ... 1. folyt./ m

a községet azonban nyugátak építésével sikerült megvédeni. somogy megyében sok gondot okoztak a belviztől megduzzadt halastavak. tarany község határában öt halastó szakította át gátjait, és mintegy 300.000 forint értékű hal uszott el az áradással.

a dunántul több járásában már enyhült az ár- és belvizveszély. ácsos csütörtökön mintegy 90 centiméterrel apadt a belviz. nagyigmádon is visszavonultak medrükbe a patakok és megkezdték a családok visszaköltöztetését. a komáromi járásban az elmúlt napokban 28 község tartott éjjel-nappali készültséget, s most már 14 faluban megszűnt az állandó készenlét. enyhült a veszély veszprém megye középső- és déli részén. a torna patak visszahúzó-dott árterületére és így devacserbe 14 család visszaköltözött otthonába. a tapolcai járásban 46 család tért vissza lakásába. apadt a kapos és csütörtökre már újra megindult a közlekedés a kaposvár-pécs felé vezető 65-ös útvonalon.

a csehszlovák határmenti sátoraljaujhelyen másodszor lépett ki medréből a ronyva patak és 11 utcába tört be. mintegy 500 dolgozót lakoltattak ki a veszélyeztetett és sérült házakból. a megduzzadt bodva folyó hidvégárdón, szendrőn, szendrőládon és edelényben előntötte a mélyebben fekvő lakott területeket. ezekről a helyekről csaknem 150 családot költöztettek el. a jársági tanyavilágban, jászboldogházán mintegy 70 ház lakóit mentették ki a vízben álló épületekből. jánoshidán a lakosság és a honvédség a község körülsáncolásával védte meg a lakott területeket. most homokzsákokkal tovább magasítják a nyugátakat, hogy utját állják újabb árhullámoknak is. /mti/

...-

bb.47. százötven szakembert kapnak szabolics megye még meg nem erősödött termelőszoövetkezetei

vid/so/a hk

1963. március 14.

szabolcs-szatmár megye járási tanácselnökei és a járási pártbizottságok titkárai megbeszélést tartottak nyíregyházán a tavaszi felkészülésről és a soronkövetkező munkákról. dr. p. szabó gyula, a megyei tanács elnökhelyettese elmondotta, hogy a nyírségi, a beregi és az erdőháti közös gazdaságok minden eddiginél jobban felkészültek a tavaszi munkákra. 23 295 tonna nitrogén - , 9 270 tonna foszfor és 3 010 tonna kálisó műtrágyát tároltak a tavaszi kalászosok és kapások tápanyagának dúsítására. mintegy negyvenezer hold földre szállították ki és szórták szét az istállótrágyát, ötezernégyszáz holdon készítettek elő a terméketlennek tartott területeket gyümölcs-telepítés alá. gondoskodtak már a vetőmagszükségletekről is. előkészítették a nagy munkára a gépeket. a szövetkezetek tulajdonában kilencszáznegy erőgép van, valamennyi üzemképes állapotban. ez a géppart 135 000 hold föld megművelésére elegendő. /folyt.köv./

17.08/a

- 35 -

MO

bb.47./ százötven..... folyt. /a

endrédi endre, a megyei pártbizottság titkára a még gazdasági-
lag meg nem erősödött szövetkezetekről beszélt. jelenleg hetven
ilyen tsz van szabolcsban. a párt és tömegszervezetek célul tűz-
ték ki, hogy segítik ezeket az üzemeket. az idén ötven
államilag támogatott szakember és mintegy száz újonnan ki-
helyezett agronómus kezd meg munkáját ezekben a szövetkezetek-
ben./mti/

bb.48. odaitélték a bogdánffy emlékérmét

t/tz/a/ hk

1963. március 14.

csütörtökön délután a technika házában tartotta évváró
közgyűlését a magyar hidrológiai társaság.

a közgyűlés részvevői kegyelettel emlékeztek meg a nemrég
elhunyt két kiváló vízügyi szakemberről, maucha rezsőről
és vedres lipótról. ugyanakkor tiszteleti taggá választot-
ták ötven-éves, eredményekben gazdag munkájának elismeréséül
tőry kálmánt, a magyar vízügyi kutatás egyik kiválóságát,
valamint öt neves külföldi szakembert.

a közgyűlés végén került sor a társasági kitüntetések
 kiosztására. a bogdánffy emléklérmét ebben az évben szolnok
megye víz-földtanának és vizellátási kérdéseinek feldolgozásáért
dr. urbancsek jánosnak, az országos vizkutató és kutató
vállalat főgeológusának ítéltek oda, a társaság 10 tagját
pedig emléklappal tüntették ki./mti/

17, 10/m

- 36 -

bb 52. a közlekedés- és postaügyi minisztérium tájékoztatója a
március 14-i közlekedési akadályokról

1 nbj/gg/m/hk

1963. március 14.

a belvizek és a dombokról-hegyekről lezudult víztömegek or-
szágszerte utakat, vasuti pályákat rongáltak meg, közlekedési
akadályok keletkeztek. ezzel kapcsolatban a közlekedés- és
postaügyi minisztérium a március 14-i közlekedési akadályok-
ról a következő tájékoztatót adta:

akadályok az utakon:

a 2-es számú budapest-balassagyarmati utat a 88-as kilométer-
nél átvágták, őrhalomnál a községben terelőutat biztosítottak.

a 3-as számú budapest-miskolc-hidasnémeti ut a 225-226 kiló-
méter között vízátfolyás miatt nem járható. közvetlen terelőut
nincs.

a 7-es számú budapest-székesfehérvár-Letenyei uton budapest
és székesfehérvár között a forgalom szünetel, a további burkolat-
rongálódás elkerülésére a forgalmat budapest-bicske- székesfe-
hérvár vonalra terelték. a forgalomkorlátozás huzamosabb ideig
tart, de rövidebb időn belül lehetőség lesz ehelyett a terelő-
ut helyett a kápolnásnyék-pákozd-székesfehérvári vonalon közle-
kedni.

a 111-es számú pomáz-dobogókői ut budakalász és pomáz között
járhatatlan. dobogókőre terelőutat szentendrén keresztül biz-
tosítottak.

a 121-es számú vác-szob-ípolysági ut az ipoly partján több
helyen a magas vízállás miatt járhatatlan, szob után levő közsé-
gek megközelítése rétságon keresztül lehetséges.

a 31-es számú budapest-jászberény-dormándi főközlekedési ut
mende-tápiószőlő között járhatatlan, terelőutról gondoskodtak.

a 32-es számú szolnok-hatvani főközlekedési ut jásztelek-jász-
berény között vízátfolyás miatt járhatatlan.

a 80-as számú budapest-győri uton a 92.3 kilométeres szelvény-
ben hidrongálódás miatt a forgalom szünetel, terelőut: kocs-ko-
márom felé. /folyt.köv./

17.38/a

- 37 -

bb 52. /a közlekedési ... 1. folyt./ m

a 83-as számú győr-pápai uton a 15.5 kilométeres szelvényben hidrongálódás miatt a forgalom szünetel, terelődut: győr-vaszar-pápa irányában.

a 73-as számú keszthely-zalaegerszegi utat alsópáhok-zalaapáti között a zala folyó áradása miatt lezárták, terelődut biztosítva.

a 74-es számú veszprém-keszthelyi ut vigántpetend-tapolca között vízfolyás miatt zárva.

a közlekedés- és postaügyi minisztérium utügyi osztálya felhívja a figyelmet arra, hogy az utvonalakon sok a felfagyás, amelyeknek száma óráról-óra növekszik, s ezek balesetveszélyesek, különösen az esti órákban kell vigyázni a hirtelen előbukkanó akadályokra, vízfolyásos helyeken is óvatosan kell vezetni, mert a burkolatban nem látható aláüregelések következtében könnyen baleset keletkezhet. a főközlekedési utvonalakon kívül a dunántúli és az északmagyarországi térségben egyéb összekötő- és bekapcsoló utakon is vannak forgalmi akadályok. ezeken az utakon a helyi figyelmeztetési jelzéseket kell figyelembe venni.

árvízi és belvízi elöntések miatt a vasuton két fővonalon és tíz mellékvonalon szünetel a forgalom. a fővonalak közül a székesfehérvár-komáromi vonalon nagyigmánd bejáratánál két vasúti hidat rongált meg az árvíz, amelyek helyreállítása előreláthatólag péntekre várható. a győr-szentgotthárdi vonalon győr-szemere, gyömöre, vaszar-ecseggyarmat között rongált meg hidakat az árvíz. ezeket a vasúti hidakat is előreláthatólag péntekre állítják helyre. szünetel a vasúti forgalom a következő vonalszakaszokon:

aszód-balassagyarmati vonal balassagyarmat-magyarnándor állomások között; tokod-annavölgyi vonal tokod-annavölgy állomások között; ahol a vonal helyreállítása péntekre várható. diósjenő-romhányi vonal diósjenő-tolmács állomások között; balassagyarmat-ípolytárnóci vonal hugyag-szécsény-ípolytárnóc állomások között; rákospalota-verese gyházi vonalon alagi major állomásnál; kaposvár-fonyódi vonalon lengyeltóti-buzsák állomások között; kálkápólna-kisterenyei vonalon feldebrő-aldebrő állomások között. a vonal helyreállítása csütörtökön befejeződik. vámosgyörk-ujszázi vonalon tarnaörs-jászdózsa között; pápa-csornai vonalon marcaltó-pápa állomások között, ahol az egyik hid-szerkezetet a levonuló jég kiemelte. végül tapolca zalahaláp közlekedési vágányon szünetel a forgalom, melynek helyreállítása szintén csütörtökön várható. /folyt.köv./

17.45/a

- 38 -

mo

bb 52. /a közlekedési ... 2. folyt./ m

a budapesti és vasúti építési főnökségek dolgozói teljes erővel dolgoznak a megrongált vonalak helyreállításán. soronkívül szállítják a helyszínre az építőanyagokat, gépeket, hogy minél hamarabb helyreállhasson a forgalom.

utelöntések és uttest-átszakadások miatt az autóbussz forgalom az alábbi viszonylatokban szünetel:

nógrád megyében:

szécsény - ludányhalász
terény - cserháthaláp
endrefalva - szécsényfelfalu
dejtár - dejtár elág
ecseg - ecseg elág

borsod megyében:

feldebrő - terpes
sajósény - sajóecseg
rakacaszend - ormosbánya

heves megyében:

eger - gyöngyös
verpelét - gyöngyös
verpelét - eger

szolnok megyében:

szolnok - jászalsószentgyörgy - jászberény
szentmártonkáta - szentlőrincskáta
jászboldogháza - tápiógyörgye
jászberény - jászdózsa
jászberény - jásztelep

somogy megyében:

varászló - nemesdéd
edde - edde elág
somogyszentpál - somogyszentpál elág
balatonszentgyörgy vá. - balatonszentgyörgy

baranya megyében:

hegyszentmárton - monyorósd

/folyt.köv./

17.52/gy

- 39 -

mo

bb 52. /a közlekedési ... 3. folyt./ m

fejér megyében:

székesfehérvár - kapotnásnyék
6 sz. helyi járat székesfehérváron piac tér
vizmütelep között

veszprém megyében:

keszthely - somogysimon
zalaszentgrót - tőrja
papkeszi - pét
békás - magyargencs
lovászpátona - gichathalom
marcaltó - kemenesszentpéter
malomsok - csikvánd
csögle - karakószőrcsök
csögle - boba

zala megyében:

nagykanizsa - zsurd
pátró - licói elág
békeháza - nagykutas
zalaszentgrót - zalaegerszeg
zalaegerszeg - kustánszeg

vas megyében:

kenéz - pecöl
ostffyasszonyfa - celldömölk
vönöck - celldömölk
csehimindszent - mikesszéplak
vasvár - gersekarát
petőmihályfa - telekes
simonság - jákfa

győr-sopron megyében:

győr - balatonfüred
győr - tápszentmiklós
győr - keszthely
győr - kemenesszentpéter
győr - nyalka
tét - gyömöre
győrszemere - győrszemere vá.
kajárpéc - felpéc

/folyt.köv./

17.55/gy

- 40 -

me

bb 52 /a közlekedési ... 4. folyt./ m

árvíz miatt vasutpótló- járatok közlekednek:

öreglak - buzsák között 2 autóbusszal. az árvíz elvitte a vasuti
töltést.
nagyigmánd - komárom között 3 autóbusszal, a vasutvonal megron-
gálódása miatt.

árvíz miatt az autóbusszforgalom kerülő uton közlekedik:

cserháthaláp - terény helyett
magyarnándor - szandaváralja - terény felé közlekedik.
dejtár elág. - dejtár helyett
dejtár elág. - rétság utvonalon közlekedik.
ecseg - ecsegi elág. helyett
csécse - pásztó utvonalon közlekedik.
sajókaza - putnok - ózd helyett
sajókaza - uppony - ózd utvonalon közlekedik.
tótujfaluból nem kétujfalun, hanem
darány - istvándi és szigetváron át közlekedett pécsre a járat.
keszthely - hévíz-1 járat alsópáhokon át közlekedik.

a vasutpótló járatok nem tudnak közlekedni:

rétság - diósjenő, valamint
nagyoroszi és balassagyarmat között a vonatpótló járatok az ut
járhatatlansága miatt nem tudnak közlekedni.
ujszász - szászberek között a vonatpótló járatok is leálltak, mert
az utat vízborította el. /mti/

18.00/gy

-.-.-

me

- 41 -

bb 51. ifjúságunk kövesse az 1848-as fiatalok példáját -
a kisz és a hazafias népfront március 15.-i emlékűnnepsége

t hi/tr/s sr

1963. március 14.

a magyar kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága és a hazafias népfront országos tanácsa csütörtök délután március 15.-i emlékűnnepséget rendezett a hazai fésűsfonó- és szövőgyár művelődési házában. az ünnepségen megjelent és az elnökségben foglalt helyet rónai sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, pullai árpád, a kisz központi bizottságának első titkára, harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, méhes lajos, a budapesti pártbizottság titkára, sarlós istván, a fővárosi tanács vb. elnöke, köteles jeno altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes, balogh istván, a kisz központi bizottságának titkára, nagy richárd, a kisz budapesti bizottságának első titkára, toth tiborné, a 20. kerületi pártbizottság titkára, bozsik józsef, a kerületi tanács elnöke, heller miklósné, a hazafias népfront kerületi bizottságának titkára, valamint a 20. kerületi üzemek, társadalmi és tömegszervezetek képviselői. a művelődési ház színháztermének padsoraiban mintegy ezer fiatal - ifjumunkás, ipari tanuló, egyetemi hallgató, általános- és középiskolás diák foglalt helyet.

a himnusz hangjai után harmati sándor nyitotta meg az ünnepséget, majd nádasi józsef, a kisz központi bizottságának titkára mondott ünnepi beszédet.

- a mai kor nagyszerű eszméiért őszintén lelkesedő magyar ifjúság - a 115. márciusi ünnep alkalmából - kegyelettel hajtja meg zászlait az 1848-49-es forradalom és szabadságharc emléke előtt - mondotta - büszkeséggel gondolunk a nagy események hőseire, a több mint száz év előtti ifju nemezdék legjobbjaira, akik saját koruk haladó gondolatainak megvalósításáért az első sorokban küzdöttek. emelt fővel valljuk őket elődeinknek, tetteik követendő példaként állnak ifjúságunk előtt.

- emlékezünk az 1848-as forradalom és szabadságharc kiemelkedő egyéniségeire, vezetőire és egyszerű harcosaira, az egész forradalmi népre; emlékezünk kossuth lajosra, akinek alakja népünk és nemzetünk mult századi történelmének óriásaként marad meg emlékezetünkben; emlékezünk petőfire, a szabadság lánglelkű költőjére, és szívünkben őrizzük táncsics mihálynak, a feudális kötöttségek ellen harcoló parasztság és az egyszerű városi nép igaz képviselőjének és harcosának emlékét. ma is lelkesítenek bennünket a hős honvédsereg győztes csatáinak nagyszerű példái.

/folyt.köv./

18.06/gy

- 42 -

KA

bb 51./ ifjúságunk kövesse...../ 1.folyt.s

- ezen az évfordulón szabad, derűs életű, s egyre inkább kommunista arculatu és erkölcsű ifju magyar nemzedék képviselői ünnepelnek. s ime, milyen jól tükrözi ez a nap is a forradalmi magyar mult, jelen és jövőndő haladó eszméinek széttéphetetlen egységét. ma már joggal mondhatjuk: nemcsak dicső forradalmi hagyományaink vannak, de mai szabad életünket, s a még biztatóbb jövőt is szocialista forradalmunk éltető eszméi világítják meg. s a kijelölt uton a dicső elődökéhez hasonló férfias tettek egész sora vár ránk. ifjúságunk az egész néppel együtt teljes mértékben átérzi és öntudatosan vállalja a ránk háruló történelmi feladatokat. szabadságharcos multunkért, a haladás eszméinek következetes vállalásáért, s a mai nemzedék helytállásáért becsülnek és tisztelnek bennünket szerte a világban a szocializmus utján járó, a kommunizmus felé törekvő szabad népek és emberek, s ezért tekintenek ránk is bizakodva a felszabadulásukért elszántan küzdő népek milliói.

- a márciusi fiatalok tettei, magatartása több mint száz év távlatából is sok megszívlelendő tanulsággal szolgál ifjúságunknak. a márciusi fiatalok legkiválóbb képviselői a maguk korának forradalmárai voltak, ezért példájuk első és legfontosabb parancsa a mai ifjúság számára: minden magyar fiatal legyen a szocializmus építésének következetes és hű forradalmára. ezzel válik ifjúságunk igazán méltóvá az elődökhöz és önmagához is.

- ehhez a forradalmi magatartáshoz napjainkban pártunk 8. kongresszusa adta meg a nagyszerű programot: minden erővel - munkával és tanulással - elősegíteni a szocializmus mielőbbi teljes felépítését hazánkban. ez a magyar nép, s benne ifjúságunk legközvetlenebb feladata is, hiszen az eredmények gyümölcsét elsősorban a fiatalok élvezik. illő tehát, s minden magyar fiatalnak becsületbeli kötelessége, hogy a kitűzött célok mielőbbi eléréséért ereje, tudása legjavát nyujtva csatásorba álljon.

- és mi büszkék vagyunk a szocializmus építésén fáradhatatlanul munkálkodó ifjumunkásaink százezreire, fiatal mérnökeink, technikusaink, tervezőink egyre növekvő szakértelemmel elért munkasikereire, fiatal építőinkre, a ,, szakma ifju mestere,, mozgalom százezreket tömörítő hatalmas táborára, a mezőgazdaságban szorgalmasan dolgozó parasztifjúságunkra, az iskolákban nevelődő ujtipusu diákifjúságunkra, s azokra a fiatalokra, akik a hanság mocsarainak lecsapolásában, a nyári építő táborok kemény munkájában mutatják meg: nem ijednek meg a nehézségektől, öntudatosan vállalják a munkából rájuk jutó hányadot. s ha mindezt a tettekészséget, ifjúságunknak a jövő feladataira való felkészülését összességében, társadalmi /folyt.köv./

18.12/gy

- 43 -

KA

bb 51./ ifjúságunk kövesse..../ 2.folyt.s

méreteken szemléljük, akkor joggal állapíthatjuk meg, hogy a mai ifju nemzedék is forradalmi jelentőségű tettet hajtott végre, a történelmi feladatok megoldását segíti elő.

befejezésül az ünnepi szónok hangoztatta :

- az ifjukor a nagy elhatározások ideje az ember életében. az 1848-49-es márciusi ifjúság példája hozzásegíti ifjúságunkat ahhoz, hogy helyes elhatározással válassza meg teljes értékű emberré válásának útját, s tudásához tehetségéhez mérten, hiven szolgálja szocialista korunk nagyszerű eszméit, azoknak végső győzelmét hazánkban és az egész világon,- fejezte be nagy tetszéssel fogadott beszédét a szónok.

az ünnepség első része az internacionálé hangjaival ért véget.

a művészi műsorban fellépett a kish központi művészegüttesének szimfonikus zenekara, központi énekkara és egyetemi énekkara, továbbá kohut magda, a nemzeti színház tagja, keres emil, a jókai színház művésze, kocsis albert hegedűművész, varga andrás, az állami operaház magán-énekese, vörös boldizsár és tóth sándor, a pécsi nemzeti színház balettkarának szólistái./mti /

--

bb.49. munka érdemrenddel tüntették ki a mezőgazdaság három veterán tudósát

t/ie/a

1963. március 14.

mezőgazdaság-kutatók, szakemberek, mint hajdani tanítványok gyűltek össze csütörtökön délután a technikai háza klubjában: tanáraikat, mestereiket, az agrártudományok három kiváló veteránját ünnepelték, akiket most a kormány magas kitüntetésben részesített. az ünnepségen részt vett losonczi pál földművelésügyi miniszter, dimény imre, az mszmp központi bizottsága mezőgazdasági osztályának vezetője, a mezőgazdasági tudományok több neves személyisége.

dr. doby géza nyugalmazott egyetemi tanárt 85., dr. ballenegger róbert nyugalmazott egyetemi tanárt 80., és dr. westsik vilmost, 80. születési évfordulója alkalmával, életük munkásságának elismeréseként a kormány munka érdemrenddel tüntette ki. a kitüntetésekét losonczi pál földművelésügyi miniszter adta át, meleg szavakkal méltatva a három tudós szerepét az agrártudományok és a magyar mezőgazdaság fejlesztésében. /folyt.köv./
18,14/m - 44 -

me

bb.49./ munka..... folyt. /a

doby géza, a mezőgazdasági tudományok doktora, az agrokémia kiváló művelője és a magyar biokémiai kutatás megalapozója. munkássága nemzetközi viszonylatban is jelentős: ő mutatott rá a világon először a növények betegségeivel szembeni ellenálló képességének biokémiai okaira. előrehaladott kora ellenére még most is fáradhatatlanul munkálkodik tudománykörének fejlesztésén, s résztvesz a fiatal kutatók nevelésében. ballenegger róbert kossuth díjas, a mezőgazdasági tudományok doktora, mint kutató tudós és mint tanár a taljtan művelésében és oktatásában egyaránt kimagasló érdemeket szerzett. a század első évtizedeiben a modern talajtani irányzat első képviselői közé tartozott. több mint 200 tudományos és ismeretterjesztő tanulmánya s számos könyve jelent meg, közülük kettő a legutóbbi egy év alatt. dr. westsik vilmos kossuth-díjas, a magyar tudományos akadémiá levelező tagja több mint két évtizeden át folytatta homokjavító vetésforgós kísérleteit, amelyekkel annak idején új irányt mutatott a nyírségi homokterületek termékenységének fokozására, s még ma is korszerűnek számít agrotechnikai eljárásokat dolgozott ki. egészen a legutóbbi időkig szoros kapcsolatot tartott a nyírségi termelőszövetkezetekkel, segítve homoktalajaik javítását, hasznosítását.

a kitüntetett tudósok nevében dr.ballenegger róbert mondott köszönetet a megtisztelő elismerésért./mti/

--

bb.50. megszűnik a sarki hideg beáramlása, lassu felmelegedés kezdődik
1/cs/a la 1963. március 14.

a kedden este érkezett északi frontbetörés szokatlan erősségű szélvihar kíséretében szorította ki hazánk területéről a tavaszi melegét. az ellentétes áramlatok összejutkozásából - mint a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közölték - az ország 59 helyén tört ki zivatar. a villámcsapások többhelyütt emberéletet oltottak ki. szerdán siklósról, szegedről és mezőhegyesről jelentettek újabb zivatarokat. a csütörtökre virradó éjszaka a szél elérte a 24 méteres másodpercenkénti sebességet, de megcsütörtökön is voltak kecskemét vidékén 19 méter másodpercenkénti sebességű szellőkésések. a hőmérséklet különösen az ország keleti és északi vidékein esett vissza nagymértékben. csütörtökön a koradélutáni órákban a nyugati megyékben plusz 9-10, miskolc-debrecen-nyiregyháza vidékén pedig plusz 1-2 fokot, budapesten plusz 5 fokot mértek a megfigyelők. az erős szél azonban fokozta a hidegérzetet.
/folyt.köv./
18.20/a

- 45 -

me

bb.50./ megszűnik..... folyt. /a

a meteorológusok szerint a hideg frontbetörés csütörtökön elérte, illetve a péntekre virradó éjszaka eléri a mélypontját. az északi szél lassan elcsitul, pénteken - első sorban a néhány órás napsütés révén - lassal megindul ismét a felmelegedés. az átmeneti lehülés és főleg az éjszaka bekövetkező mínusz 1-4, egyes helyeken mínusz 5 fokos fagy az áradás levonulása szempontjából az eddigieknél kedvezőbb helyzetet teremt. pénteken valószínűleg már országosan plusz 7-10 fok között alakul ki a hőmérséklet maximum. a távolabbi kilátások között említették meg a szakemberek, hogy 1-2 napon belül várható langyos széllel hamarosan újabb szakasza kezdődik a tavaszodásnak./mti/

✓ délnyugat felől

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb.52. sz / a közlekedési..... 2.folyt. / hírünk 1.bek. első sorában a szöveg helyesen:

a vasuti építési főnökségek.....

ugyane folyt. nógrádmegyei felsorolásának 1. sorában a községnév helyesen:

L u d á n y h a l á s z i.

ugyane folyt. borsodmegyei felsorolásának 1. sora /feldebrő- terpes / áthelyezendő a hevesmegyei csoportba, - 2. sorában pedig sajósenye a község neve. - a szolnok megyei felsorolás végén a község neve helyesen:

j á s z t e l e k.

ugyane hírünk 3. folyt. veszprémmegyei felsorolásának 1. sorában a helységnév helyesen:

s o m o g y s i m o n y i

második sorában pedig : t ü r j e ,

a zalamegyei felsorolás 2. sorában l i s z ó i elág.
- a vas megyei felsorolás 4. sorában :

m i k o s s z é p l a k ,

8.sorában pedig :

s i m a s á g .

/mti/

19.10/a

- 46 -

bb.53. elutazott budapestről az idei tizenhatodik falusi turistacsoport

1/tz/a la

1963. március 14.

csütörtökön délután háromnapos budapesti tartózkodás után az ibusz különvonatával hazautazott zalába 460 falusi - zömmel termelészövetkezeti-dolgozó. idejüket a fővárosban városnézéssel, üzemlátogatással, stb. töltötték el. szerdán este körülbelül 260-an az operaházban, illetve az erkel színházban voltak, a többiek pedig a kis színpad, illetve a tarka színpad műsorát nézték végig.

ez egyébként már a tizenhatodik csoportja volt azoknak a falusi turistáknak, akik az ibusz, paraszttutazásai, kere-tében az év eleje óta meglátogatták a fővárost./mti/

bb.54. román operaénekesek bemutatkozása debrecenben

vid/fm/a fm

1963. március 14.

a debreceni csokonai színházban csütörtökön este nagy sikerrel mutatkozott be három román vendégművész. bizet carmen című operájában don josé szerepét ion iorgulescu, micaela szerepét pedig aneta pavalache énekelte. a zenekart radu botez vezényelte. a iasi operaház tagjai a faustban lépnek fel.

a külföldi operaénekesek vendégszereplésével kezdődtek meg a május 19-ig tartó debreceni zenei hetek. a városban számos hangversenyt rendeznek, amelyeken új műveket is bemutatnak. számos zenei eseményre kerül sor az üzemekben és a városkörnyéki tanyákon is. /mti/

bb 55. az árvíz- és belvízvédelmi kormánybiztosság közli: a duna nyergesujfaluig jégmentes, attól lefelé az egész magyar szakaszon zajlik

i hbj/tm/m/la

1963. március 14.

az árvíz- és belvízvédelmi kormánybiztosság jelenti:

a nap folyamán az aránylag hideg, jelentéktelen csapadéku időjárás kevésbé befolyásolta az ár- és belvízvédekezés helyzetét. a duna nyergesujfalu felett jégmentes, attól lefelé az egész magyar szakaszon zajlik. nyergesujfalu, paks, és a sió-torok közelében torlódva vonul lefelé a jég.

a tisza váltakozva - megszakításokkal - jégmentes, zajlik, illetve áll a jege.

a marcal jege megindult, de a rába-híd torkolatához közel megállt. /folyt.köv./
19.18/m

- 47 -

bb 55. /az árviz - 1. folyt./ m

a rába és a marcal közti területen levő két községben a nap folyamán kiürítésekre kerül sor.

a már meglevő árvízvédelmi készütségeken túlmenően elsőfoku készütség lépett életbe a krasznán, a szamoson és a hernád alsó részén, 3. foku a takta alsó folyásán.

a kis vízfolyások zömén a nap folyamán a víz emelkedése meglassult, illetve már nem folytatódott. az előtések összterülete - főleg az ipoly-menti kis vízfolyások kiöntése miatt - meghaladja az 500.000 holdat.

a korábban előtött területekről a belvizek, illetve előtések visszavezetése megkezdődött. a forgalom elől elzárt utak és vasutak egy részén újra megindult a közlekedés. /mti/

bb 56. időjárásjelentés

tm/m/La

1963. március 14.

a meteorológiai intézet jelenti március 14-én, csütörtökön 19 órakor:

kissé javul az idő

várható időjárás péntek estig: felhőátvonulások, valószínűleg csapadék nélkül. gyenge déli, délnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 7-10, az északkeleti határmezsgyékben 7 fok alatt. /mti/

- 48 -

mti

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb.55.számú hír / az árviz.... / végére kéjük a következő mondatot pótolni:

csütörtök esti jelentés szerint az apatini jégtorlasz a jugoszláv vízügyi és katonai szervek beavatkozása következtében csütörtökön délután megbomlott és elment. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 42. sz. hírünk /meltatták .../1. bek. utolsó mondata helyesen:

igy kezdődik:

a raj gyűjtőmunkája ...
/mti/

bb 57. fogadás a román nagykövetségen a belkereskedelmi választékcsereére vonatkozó szerződés aláírása alkalmából

t sz/tm/m/La

1963. március 14.

vasile moldovan, a román népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője csütörtökön este fogadást adott az ana toma belkereskedelmi miniszterhelyettes vezetésével hazánkban tartzkodó román kereskedelmi küldöttség tiszteletére abból az alkalomból, hogy budapesten aláírták az ezévi választék-cserére vonatkozó szerződést. a megállapodás értelmében a két ország belkereskedelmi szervei csaknem négymillió rubel értékű áru cseréjével növelik a választékot.

a baráti légkörben lezajlott fogadáson ott voltak a tárgyaláson résztvevő küldöttségek tagjai. megjelent tausz jános belkereskedelmi miniszter és zágor györgy, a külügyminisztérium főosztályvezetője. /mti/

20,20/m

- 49 -

mti

a szerkesztőségek figyelmébe!

m/La

1963. március 14.

a bb 55. számú hír címe helyesen:

az országos vízügyi főigazgatóság közli: a duna...

x x x

a hír első mondata:

az országos vízügyi főigazgatóság jelenti:
/mti/

...-

- v é g e -

- 50 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 150 490, 369 504

A szerkesztést és kiadását a vezérigazgató felel.

m t i k ü l f ö l d i h i r e k

1963. március 15.

1. a kongói reakció meg akarja hiúsítani a parlament munkáját
t b-46 vö/pv lm pi Leopoldville, 1963. március 15./taszsz/

fegyasin, a taszsz Leopoldville-i tudósítója rámutat arra, hogy a kongói közvéleményt nyugtalanító központi problémák közé tartozik a parlament munkájának kérdése. a parlament előző ülésén ugyanis a képviselőház igen határozottan fellépett a kormány antidemokratikus lépései ellen, határozottan elítélte a kormány egyes tagjainak népellenes cselekményeit, s ezért a reakció féktelen kampánnyal arra törekedett, hogy kieroszakolja a parlament feloszlását.

a lakosság különböző rétegeinek és a parlamenti képviselők túlnyomó többségének erőteljes tiltakozása azonban megakadályozta e cél elérését. a kongói parlament új ülészsaka március 4-én hivatalosan megnyílt. azóta a szenátus minden ülésén sikerült biztosítani a határozat képtességhez szükséges számú szenátor megjelenését, viszont a képviselőházban nem. a reakció leplezetlen nyomása és különféle kulisszák mögötti manőverei következtében a képviselőház üléseiről már tíz napja távol marad a képviselők kétötöde és így a határozatképeség hiánya miatt a képviselőház üléseit állandóan el kell halasztani.

a kérdéssel kapcsolatban gbenye, a kongói nemzeti mozgalom /mnc/ a legnagyobb politikai párt elnöke nyilatkozatot adott a sajtónak. elítélte a reakció mesterkedéseit, s rámutatott arra, hogy az adoula-kormánynak képviselői mandátummal rendelkező egyes tagjai március 8-án és 9-én szintén távol maradtak a képviselőház üléséről, s ezzel további tápot adtak a parlament megbénítására irányuló reakciós üzemeknek. e miniszterek azért sem óhajtottak mutatkozni a képviselőház ülésein, mert nem teljesítették kötelességüket és népellenes tevékenységükkel dicstelen hírnévre tettek szert.

/folyt.köv./

8.10/Lm

- 1 -

8.30 Jel'